KESKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 6 (735) 16. veebruar 2011

RAHVA POLIITIKALEHT

Maamees Mait Maltis kandideerib Riigikogusse lauldes

Foto: MARGIT OSSIPOVA

Olen maarahva eest seisva nimekirja ankur – kommenteerib laulja Mait Maltis, kes värske keskerakondlasena kandideerib Riigikogusse Jõgeva- ja Tartumaal. Elukogenud mees on "noor poliitik", kuid tema mõtted reedavad ühiskonnaelu piisavalt põhjalikku tundmist ja selle talupoeglikku käsitamist.

Praegune aeg on teie jaoks kindlasti pingeline, huvitav ja ka ootusärev. Kas teie repertuaaris võiksid leiduda mõned laulusõnad, mis seda aega iseloomustavad?
Loomulikult astusin suure ja tõsise sammu. Eks me kõik tunne uute asjade ning muutuste ees väikest hirmu. Samas on kõik uus huvitav ja erutav. Aga ka suur vastutus. Loodan, et saan anda oma panuse, et elu maapiirkondades paraneks. Lootust ja ootust sümboliseeriks võibolla kõige paremini mu laul „Vikerkaar", kus ütlen lihtsalt: „Loodan, et sa mind meeles pead …"

Kui suure huviga olete varem jälginud Eesti poliitikaelu ja mis on selles kõige olulisem tundunud? Mille põhjal otsustate, kui hästi on töötanud praegused võimupoliitikud?
Kuna pean ennast rohkem maameheks, siis olen alati suure huviga jälginud maaelu puudutavat. Ja kuna mul on kodus väikesed lapsed, siis kõik see, mis puudutab lapsi, on samuti luubi all. Samas ei pea ma ennast nii pädevaks, et võtta endale õigus kritiseerida teiste tööd. Küll aeg annab arutust, kas tehtud otsused on olnud õiged või valed. Kui valed, siis tuleb vigadest õppida ja uusi lahendusi otsida.

Missugused on kuuekümneselt poliitikasse mineku plussid ja miinused?
See, kas meie tegemistes on rohkem plusse või miinuseid, oleneb ju tegelikult häälestatusest ja ootustest. Kõige suurem pluss on, et minu vanuses on juba piisavalt elukogemust, mida noorematega jagada. Miinuseks oleks ehk see, et karjääriredelil edasiliikumise võimalused on noortega võrreldes olematud. Aga see ei ole ka mu eesmärk. Minusuguste meeste ülesanne on meie ühiskonnale anda!

Mida on arvanud vastutusrikkast valikust abikaasa, pojad, teised lähedased, sõbrad ja tuttavad? On nende arvamus olnud mõjuva tähtsusega?
Reaktsioone on olnud igasuguseid. Abikaasa ütles, et see on minu tee ning et ma pean oma otsused ja valikud ise tegema. Tema arvamusega arvestasingi kõige rohkem. Ta on alati selle poolt, et midagi uut proovida. Üllatavalt positiivselt suhtusid ka suured pojad. Sugulaste reaktsioon oli algul vürtsitatud irooniaga, aga lõppkokkuvõttes jäi neil suhtumine ikkagi positiivseks.

Olete märkinud, et Riigikogusse kandideerima ajendas teid suuresti mure maaelu ja eelkõige maakoolide käekäigu pärast. Mis aitaks päästa maakoole olukorras, kus lapsi on paljudes paikades üha vähem?
Maakoolide allesjäämise probleem on ju ainult jäämäe tipp. Tuleb rääkida maaelu säilimisest tervikuna. Töökohtade vähesus maapiirkondades põhjustab inimeste lahkumist, ning koos vanematega lahkuvad maalt ka lapsed; koolid ja lasteaiad jäävad tühjaks. Inimene vajab ka hingetoitu, kuid kultuurielu maakohtades püsib vaevu hinges.

Loe edasi lk 12!

Juhtkiri

Põhjus olla optimistlik

DENISS BORODITŠ
Keskerakonna juhatuse liige,
Tallinna abilinnapea

Olen lugenud, et käsilolev valimiskampaania olevat igav ja ideedevaene. Reformierakonna või IRL-i programmist tundub tõepoolest, et valitsuskoalitsiooni ajustaapides valitseb uudsusepõud. Küll aga viibivad valitsevad parteid, oma valimisprogrammi järgi otsustades, ennastrahustavas eufoorias. Läbi roosade prillide vaadates lubavad nad: valijad võivad olla kindlad, et nii hakkabki kõik jätkuma – kõrge töötusemäär, hinnatõus, nõrk sotsiaalne kaitse. Juba praegu on tegelik töötute hulk ületanud 100 tuhande piiri. Elatustaseme langus on hinnatõusu ja sissetulekute vähenemise tõttu seoses euro tulekuga üksnes kiirenenud. Töötute abistamise süsteem jätab paremat soovida.

Sageli ma kohtun noortega, kes kõnelevad oma tulevikuplaanidest, mis kahjuks ei ole Eestiga seotud. Ajude äravoolu ohtlikku tendentsi on paremparteid asunud lausa heaks kiitma. Mitmesuguste hinnangute põhjal on Eestist lahkunud 60–200 tuhat tööealist – arste, teadlasi, ehitajaid, mitmesuguste koolide lõpetajaid, peamiselt noori ja ettevõtlikke inimesi, keda on ära tüüdanud kodumaal valitsev väljapääsmatus ja perspektiivitus. Nende seas on ka palju vene noori, kes pole leidnud oma võimetele rakendust, sest neid ei võeta tööle „vale“ perekonnanime ja aktsendiga eesti keele pärast. Kõik see sunnib mõtlema mitte üksnes sellest, millist kahju toob kaasa parempoolsete parteide tegevus, vaid meie maa tulevikust üldse.

KESKMÕTE: ***Lahkujate seas on palju vene noori, kes ei ole leidnud rakendust, sest neid ei võeta tööle „vale“ perekonnanime ja aktsendiga eesti keele pärast.***

Eesti Vabariigi kodanikuna ei soovi ma niisuguse olukorraga leppida ja tahan selle parandamisele reaalselt kaasa aidata. Soovin, et mina, mu perekond, minu lapsed elaksid normaalses tsiviliseeritud riigis, et vanuritel oleks kindlustatud vanaduspõli ja nad saaksid korralikku arstiabi. Tahan, et noortel oleks võimalik saada kvaliteetset haridust, et eraettevõtjad võiksid rahulikult ja kindlalt tegutseda kogu ühiskonna heaks. Tahan, et minu riik tõepoolest tegeleks elukvaliteedi tõstmise ja elanikkonna juurdekasvu soodustamisega, hoolitseks laste ja perede eest, eriti juhul, kui lastevanematel on madal sissetulek.

On siin Eestis siis kõik nii lootusetu? Sugugi mitte! Keskerakonna valimisplatvormis on 15 alajaotust, mis hõlmavad kõiki riigi olulisi eluvaldkondi. Neist igaühes on konkreetsed ettepanekud järgmiseks neljaks aastaks. Pole juhus, et Keskerakond seab inimese vajadused esiplaanile. Kõige tähtsam on kindlustada tööga esmajärjekorras kõige probleemsemad elanikerühmad – noored ja mitte-eestlased – ning kergendada töötute olukorda. Seda võib saavutada ettevõtluse stimuleerimiseks tingimuste loomisega ja uute töökohtade tekitamisega, aga ka üleriikliku sotsiaalsete töökohtade programmi vastuvõtmisega.

Majanduskriis tuleb ületada. Meie maa on loodusressursside poolest vaene, seepärast on tarvis maksimaalse tõhususega kasutada inimressurssi ja oma tugevaid külgi. Me uinutasime end kaunite juttudega „tiigrihüppest” infotehnoloogias. Tõepoolest, sel alal oleme saavutanud tulemusi. Aga teisedki ei seisa paigal. Eesti geograafilise asendi plusse on meie valitsejad lausa häbitult ignoreerinud. Omades nii suurt turgu oma idapiiri taga, võime vaid kadestada, nähes, kuidas põhja- ja lõunanaabrid seda endale haaravad.

Eestile võiks heaks eeskujuks olla Singapur. See riik tekkis pärast Briti impeeriumi kokkuvarisemist, pärast aga pääses Malaisia võimu alt. Aga selle täiesti loodusvaradeta ning erinevatest rassidest ja eri uskudest elanikega riigi juhid suutsid pakkuda oma rahvale arengutee. Riigist sai rahva liitlane – ta aitas seal, kus inimesed ise toime ei tulnud, ja andis võimalusi neile, kes tegutsesid oma maa hüvanguks, maksimaalselt kasutades inimeste loomingulist potentsiaali ja riigi geograafilist asendit.

Mis on sellest riigist nüüdseks saanud? Singapur on teinud suure hüppe, pääsedes kolmanda maailma vaeseimate riikide hulgast arenenud riikide hulka, ja tal on suurepärased suhted kõigi riikidega, kellega on kasulik suhelda. Singapuri kauaaegse peaministri Lee Kuan Yew kogemus on saanud krestomaatiliseks – ta suutis konsolideerida ühiskonna, osavalt ühendades sotsiaalseid meetmeid turumajanduslikega. Kahju, et Eesti parempoolsed erakonnad seda kogemust ignoreerivad.

Meil võiksid olla hoopis tõhusamad suhted mitte üksnes Venemaaga, vaid ka Hiina, India ja Brasiiliaga, kellede majandus on maailmas perspektiivikamate hulgas. Meelitades investoreid mitte üksnes euroga, vaid ka pragmaatilise poliitikaga, suudaksime saada mitte üksnes aknaks Euroopasse, vaid ka sillaks Euroopa, Venemaa ja Aasia vahel.

Olen olnud ja jään paadunud optimistiks. Usun, et vaatamata Keskerakonna pihta käivale mustamiskampaaniale, on Eesti rahval piisavalt talupoeglikku tarkust ja enesesäilitamisinstinkti selleks, et valida oma riigile uus arengutee.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Peatoimetaja : **Urmi Reinde** urmi@kesknadal.ee
Poliitikatoimetaja: **Ivari Vee** ivari@kesknadal.ee
Uudistejuht: **Indrek Veiserik** indrek@kesknadal.ee
Toimetaja: **Tiit Maksim** tiit@kesknadal.ee

Toimetus käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post. Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

nädala nupud

Reform võtab 100 kohta

Viimaste andmete kohaselt kaovad Eestis lähima nelja aasta jooksul kõik meie rahvale seni muret teinud probleemid. See suur rõõm saabub Eestimaale tänu sellele, et Reformierakond võtab kõikide arvamuuuringute tulemusel järgmisesse Riigikogu koosseisu 100 kohta. Ülejäänud üks koht läheb jagamisele IRL-i, Roheliste või äärmisel juhul SDE saadiku vahel. Nii suure edu põhjustab oravatele eriti oskuslikult kirja pandud valimisprogramm, mis maailma parima rahandusministri Jürgen Ligi poolt äsja avalikustatud uuringu tulemusena tõestas, et Reformierakonna valimislubaduste maksumus on null eurot. Kuna see programm võidabki valimised, siis meie riigi tegemised järgmise nelja aasta jooksul ei maksa üldse mitte midagi. Langevad ära kõik finantsmuredest tingitud puudused ning raha hakatakse vastavalt Reformierakonna ülekaalukale enamusele loopima lennukitelt vajaduspõhiselt. Kuna oravad vajavad kõige rohkem, siis nad saavadki kõige rohkem! Need teised aga, kellele ei jätku, võivad demokraatia tingimustes ning liberaalse turumajanduse ja tööjõu vaba liikumise eeliseid kasutades täiesti vabalt Eestist lahkuda. Ajaleht Pealinn küll kirjutas esmaspäeval, et supiköökide teenuseid vajab järjest rohkem pensionäre ja lapsi, kuid seda lehte ei maksa uskuda, kuna see on Tallinna linnavalitsuse häälekandja, järelikult saatanast. Euroopa tiigrina kaotab Eesti peatselt pensioni üleüldse ja laste saamise õigus antakse edaspidi ainult neile naistele, kelle palk on 2000 või rohkem eurot kuus. Järelikult kaovad vajaduspõhised supiköögid iseenesest. Kesknädal arvab, et selleks kõiges võid olla kindel.

Oviir: Wikileaks ja Püha Maa

Euroopa Parlamendi saadik Siiri Oviir (**pildil**) ütles Kesknädalale, et ta käis parlamendi delegatsiooni koosseisus Iisraelis ja kohtus Herzliya Poliitikakonverentsil Knesseti liikmetega. Ta huvitus ka Wikileaksi skandaali mõju ulatusest Iisraeli poliitikale. On ju sel riigil ülitihedad sidemed USA-ga.

„Millega on Iisraeli VIP-id siis USA-d „harinud“?“ küsib Oviir. „Ei mingit kõrgete riigimeeste keelekandmist oma riigi poliitikute aadressil. Küll aga oli teemaks Suurbritannia kuninganna Elizabethi abikaasa prints Philipi sugulus Venemaa tsaari Aleksander II poja Sergeiga. Abielud Euroopa aadlike vahel olid ju kunagi väga tavalised. Seega pole üllatuseks avastada, et 19. sajandi Vene tsaari poja ainsaks elusaks järeltulijaks on 21. sajandi Suurbritannia kuninganna abikaasa. Wikileaksi dokument sisaldavatki prints Philipi kinnitust sugulussidemetele.

Miks alles nüüd, 21. sajandil, seda väita? Jeruusalemmas asub majakompleks, mis on tuntud kui Sergei Sisehoov. Selle ehitas 19. sajandil tsaar Aleksander II poeg Sergei, et pakkuda peavarju vene palveränduritele. Briti mandaadi ajal majakompleks riigistati ja pärast Iisraeli riigi loomist (1948) võtsid hoone kasutusele riigiasutused. Kaks aastat tagasi andis Iisrael Vene Föderatsiooni peaministri Vladimir Putini survel Sergei Sisehoovi omandiõiguse üle Venemaa valitsusele. Nüüd on Iisraeli ametiasutustel palutud hoone vabastada.“

Nii Iisraeli televisioon kui ka kirjutav press kommenteerivad teemat agaralt. Oviiril tuli tahes-tahtmata tõmmata võrdlusjooni Eestist USA diplomaatilisele korpusele edastatu ja Iisraeli probleemide vahel, ning tal oli Eesti „kõrgliiga“ pärast häbi.

Kontsert "Muusika ühendab"

Kultuurikeskus Lindakivi kutsub 20. veebruaril kell 15 kontserdile "Muusika ühendab".

Laulab Eduard Toman. Lasnamäe Muusikakooli õpilased ja õpetajad esitavad tuntud heliloojate populaarseid klassikalisi kalveripalu. Pärast kontserti pakutakse Lindakivi kohvikus tass kohvi.

Sissepääs tasuta.

HIIBUSE NÄDAL

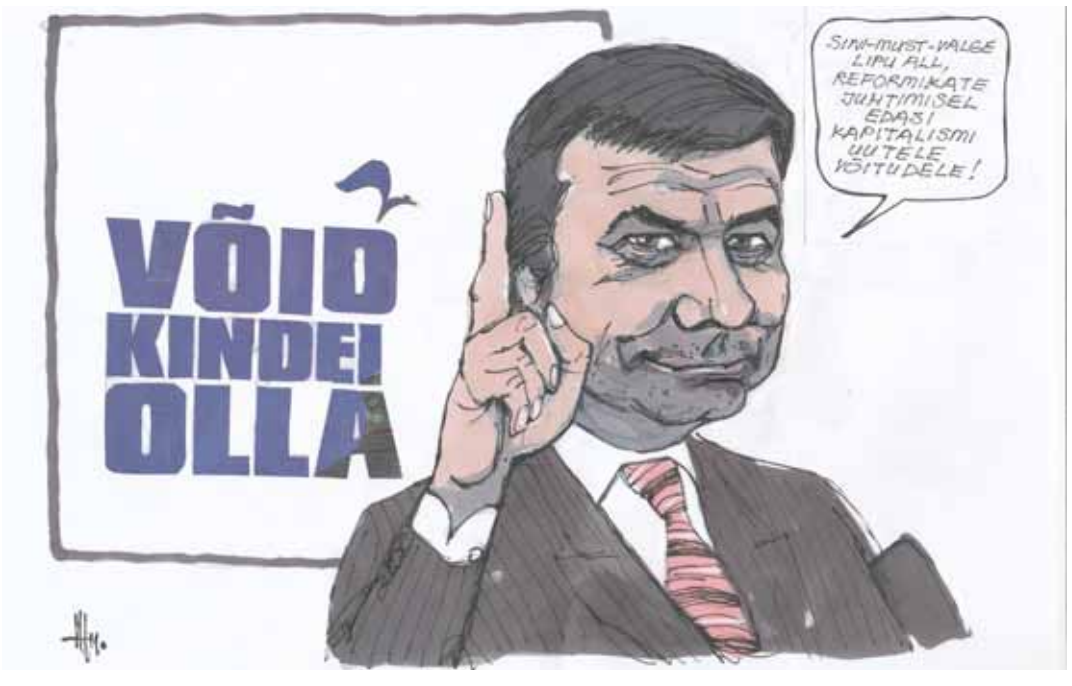

SINI-MUST-VALGE LIPU ALL, REFORMIKATE JUHTIMISEL, EDASI KAPITALISMI UUTELE VÕITUDELE!

Laari kohvik vilistab muinsuskaitsele

Mitu kolumnisti on juhtinud tähelepanu, et valimiste eel räägitakse liialt palju ebaolulisest ning et paljud Riigikokku pürgijad ei vaevu kihutustööd tehes välja tulema programmiliste seisukohtadega, vaid eelistavad kaasa lüüa kollaseks kiskuvas meediatsirkuses. Kahjuks annab see osa ajakirjandusest, kellele analüütiline lähenemine on võõras, sellisele jaburale veiderdamisele hoogu juurde.

AINI HÄRM
Tallinna Kesklinna vanem

Milleks muuks kui veiderdamiseks võib pidada Eesti Ekspressis ilmunud artiklit "Kaks kanget ja nende kohvikud", kus kummalise huumorimeelega arvutiklõbistaja üritab lugejale selgitada, et linna kui kohaliku omavalitsuse nõue nn Laari kohviku infosilt kooskõlastada vastavalt Tallinna linna ehitusmääruse § 65 lg 1 p 5 muinsuskaitses ja linnaosavalitsuses, on sulaselge kius.

Tahaksin esitada faktid, et ka kõige küünilisemad Isamaaliidu jüngrid mõistaksid – eeskirjad ja normid kehtivad Tallinnas kõigile, erakondlikust kuuluvusest jm eelistustest olenemata.

Laar ei pea muinsuskaitset millekski

Niisiis eirab Kaarli puiestee poliitkohviku pidaja Tallinna linna ehitusmääruse § 65 lg 1 p 5. See punkt kohustab infosildi paigaldajat kooskõlastama oma tegevus muinsuskaitsega. Eeskirjad kehtivad kõigile võrdselt ning nende eirajad kutsutakse korrale. Kangekaelseid, kes ka pärast meeldetuletust kooskõlastust hankima ei vaevu, karistatakse.

Väide, et tegemist on sunnimeetmega üksnes Toompea jalamil asuva IRL-i valimispropagandat tegeva toitlustusasutuse suhtes, on sulaselge hämamine. Ainuüksi eelmisel aastal võttis munitsipaalpolitsei samalaadsete rikkumiste eest menetlusse 161 asja ning trahve määrati 7590,15 euro eest.

Nn Laari kohviku suhtes alustati menetlust 3.veebruaril.

IRL-i poliitkohviku pidaja vilistab kultuuripärandile

Eesti Ekspressi artiklis kõlab väide, et pärast seda, kui kohviku infosildilt eemaldati Laari portreekujutis, on see nüüd justkui vastuvõetavam, ja nii võikski jääda. Määrus ei sätesta, kas plakatil on või puudub Laari nägu, vaid ikka seda, et kõik muinsuskaitse alas eksponeeritu peab saama muinsuskaitsjate heakskiidu.

Tallinn on Euroopa kultuuripealinn. Seni uskusin, et keegi ei vaidlusta vajadust UNESCO kultuuripärandisse kuuluvat hansalinna sobimatute plakatite ja neoontulede eest kaitsta. Nüüd on IRL asunud tulihingeliselt toetama kohvikupidajat, kellele muinsuskaitse nõudmised on nagu hane selga vesi.

Reedel, 11. veebruaril, kui siinse artikli toimetustele saatsin, polnud taotlust kohviku infosildi seadustamiseks veel laekunud. Jätkub seaduserikkumine, mida püütakse avalikkusele esitada robinhoodliku võitlusena tigedate muinsuskaitsjate, linnaosavalitsuse ja mupo vastu. Ehk jõuab siiski ka kohvikupidajale pärale, et lihtsam on võtta avaldus, viia see muinsuskaitsesse, kuulata ära spetsialistide soovitused, milline silt vanalinna kontaktvööndisse sobib, ja see ka paigaldada. Ootamatult lihtne lahendus labasele loole, kas pole!

Savisaare kohvikuidee algas 2003. aastal Harju tänavast

Siinkohal võikski lõpetada, ent veel üks ebatäpsus vajab kohendamist. Nii Eesti Ekspressi kirjutises kui ka mujalgi väidetakse, et poliitkohviku idee kuuluvat Mart Laarile, kes pidas sellist propagandaasutust juba möödunud valimiste ajal. Neile, kelle mälu ületab haugi kapatsiteeti, meenub 2003. aasta valimiste eel Edgar Savisaare algatusel Harju tänavas avatud kohvikpubi, kus erakonna esimehe kõrval võis kohtuda teistegi Keskerakonna juhtpoliitikutega.

Nii jõudis poliitkohvikute idee Tallinna. Mõtte originaalsust kinnitab see, et ka teised erakonnad on nüüd oma valimiskohvikuid avamas.

Kui arvestatakse reeglitega, võiks hea algatuse järgimist pidada igati tervitatavaks.

Fotod: IVARI VEE

KÜLTUURIPÄRAND: Aini Härm on hädas Laari kohviku pidaja ülbe suhtumisega vanalinna kui kultuuripärandi määrustesse. Edgari kohvik (all) ajas paberid korda juba enne kohviku avamist.

Netiküsitlustes esikohal Keskerakond

Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) kodulehel on üleval küsitlus, millele Kesknädala ettevalmistamise ajal oli jõudnud vastata juba peaaegu 5000 inimest. (Ühest arvutist sai vastata vaid ühe korra.)

Nagu juuresolevast tabelist näha, juhib Keskerakond 24 protsendiga, teine on Isamaa ja Res Publica Liit (23%). Kolmandal kohal on SDE 12 protsendiga; sama protsent on Reformierakonna toetajaid, kuid neid on hääletanud vähem. Seega asub valimiste favoriidiks kuulutatud oravapartei siin suurparteide hulgas hoopis viimasel kohal! Tasub tähele panna sedagi, et Reformi ja parlamendivälise Iseseisvuspartei (10%) vahe on minimaalne.

Kui täna toimuksid Riigikogu valimised, siis kelle poolt hääletaksid?

Erakond	Hääli
Keskerakond	1212 (24%)
IRL	1151 (23%)
Sotsiaaldemokraadid	611 (12%)
Reformierakond	599 (12%)
Iseseisvuspartei	506 (10%)
Mõni üksikkandidaat	361 (7%)
Rohelised	144 (3%)
Kristlikud demokraadid	136 (3%)
Rahvaliit	69 (1%)
Vene Erakond Eestis	34 (1%)
	Kokku vastanuid: 4991

Teine samalaadne küsitlus ripub üleval Delfis ja sinna on vastanuid kogunenud tervelt üle 18 tuhande. Ka seal saab igast arvutist vastata vaid korra. Delfis juhib samuti Keskerakond - sedakorda 26,2 protsendiga, ning järgmisedki kohad on reastunud sarnaselt ülaltoodud ERR-i küsitlusele - teine IRL (18,5%), kolmas SDE (17,9%) ning suurtest taas viimane Reformierakond (15%, esmaspäeva, 14. veebruari keskpäeva seisuga).

Sõnum on selline, et, vaatamata nädalavahetusel jõuliselt reklaamitud Reformierakonna tõenäolisele 47-51 kohale tulevases Riigikogus (kusjuures küsitleti kõigest 500 inimest!), tasub poliitfännidel silma peal hoida ka neil rahvaküsitlustel, mille ümber nii kõrvulukustavat kära ei tehta.

Kn

Helsingi ja Tallinna palgad ning hinnad

2011. aasta 6. nädal		
Valitsuserakond	Keskerakond	Reformierakond
Maksusüsteem	Astmeline	Ühtlane
Keskmine palk	€ 2 977	€ 784
Töötutoetus	€ 511	€ 64
Miinimumpalk	€ 1 238	€ 278
Keskmine pension	€ 1 350	€ 272
Kartul 2 kg (pakendatud)	€ 1,99	€ 1,89
Nisujahu 2 kg (Sunnuntai)	€ 1,39	€ 1,89
Juust 1 kg	€ 5,69	€ 6,25
Piim 2,5% 1l	€ 0,80	€ 0,85
Suhkur 1 kg	€ 0,79	€ 1,19
Kohv Kulta Katriina 500g	€ 3,19	€ 3,89
Saaremaa viin 0,5l	€ 12,98	€ 6,71
Malboro Gold 1 pakk	€ 5,00	€ 2,75
Bensiin 95 (Neste)	€ 1,50	€ 1,20
Diiselkütus (Neste)	€ 1,32	€ 1,26

Enn Eesmaa: edu on võimalik vaid koostöös

Üheskoos pingutades ja planeerides, milles oluline osa parlamentaarsel koostööl, on Eestist saanud Põhja–Balti regiooni integreerituim riik. Tõepoolest oleme edukalt teostanud Eesti poliitilise ekspansiooni faasi, nüüd on ülim aeg keskenduda selle töö intensiivsusele. Üsna selgelt joonistub välja, millest alustada – Eesti-sugusel väikeriigil on ressursse ju alati vähevõitu.

ENN EESMAA
Riigikogu väliskomisjoni aseesimees, Keskerakond

Isegi siis, kui kuulume organisatsioonidesse, mis kogu maailmas tähendusrikkad. Siit järeldub üks peamisi välispoliitilisi ülesandeid ja töösuundi – toimekalt ja edukalt ära kasutada võimalused Eesti esindajate määramisel Euroliidu esindusorganeisse, ennekõike Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Euroopa Komisjoni asepresidendi paruness Catherine Ashtoni juhitavasse Euroliidu välisteenistusse. Riigikogu väliskomisjoni ja Euroopa Liidu asjade komisjoni liikmena tean, et sellekohaseid ettepanekuid on tehtud. Kandidaate on koguni nimekirjajagu, kuid senine ebaedu peab Välisministeeriumi innustama alustatud tööd jätkama intensiivistamise suunas. Leedulaste eksvälisminister Vygaudas Ušackas juba töötab Euroopa Liidu saadikuna Kabulis. Loomulikult tuleb rahul olla ka vähemsäravate ametikohtadega ning mitte pelgalt Euroliidu, vaid ka näiteks ÜRO struktuurides. Siinkohal tahan tervitada Eesti diplomaadi lähetamist Lusakasse – Soome Sambia saatkonna juurde, et meil avaneks väikegi võimalus diplomaatiliseks kannakinnituseks nn mustas Aafrikas.

Välispoliitika on valdkond, kus teavet ja sündmusi alati rohkem, kui väikeriigi ametkondadel võimalusi ja ressurssi nende taustu ja tähendusi analüüsida

Meie välismajanduspoliitika peaeesmärgid

Veelgi olulisem on Eesti välismajanduspoliitika aktiveerimine. Siingi takistavad tulemuslikku tööd ressursiprobleemid, sest raha napib ja ega sobivaid inimesigi liiga palju ole. Sellekohane töö on iseäranis keeruline, sest meie liitlased välispoliitilistes küsimustes on tavaliselt Eesti karmid konkurendid välismajanduspoliitiliste eesmärkide saavutamisel. Seda rohkem, et välismajanduses elutähtsaid ekspordivõimalusi tuleb ju otsida mitte pelgalt Euroliidust, vaid tavaliselt paraku just mujalt, nii lähedalt kui ka kaugelt. Siinkohal on mõistlik ära kasutada Euroopa Liidu vabakaubanduslepingute sõlmimise kaarti.

Mullu saavutati vastavad kokkulepped ja võimalused Koreaga, tänavu keskendutakse Indiale. Küll oleks vaja majandusdiplomaate; esialgu kasvõi üht nendesse riikidesse. Siinkohal aga tuleb tõdeda, et Koreas pole meil saatkonda, ning isegi ülitähtsa India puhul on Eesti tänane esindustase vaid veidi parem. Oluline on Eesti soov asutada saatkond Kasahstanis, mis peaks hõlbustama meie ettevõtjate kontakte kogu Kesk-Aasias.

Iseenesestmõistetavalt peab jätkama tööd ja kontakte kahepoolsete investeeringute kaitse lepingute sõlmimiseks.

Oma roll on majanduskontaktide loomisel ka Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusel ning sellealast koostööd Välisministeeriumiga oleme Riigikogu väliskomisjonis läbi aastate püüdnud arendada ja vahendada. Kõigil osapooltel peaks olema selge, et viimasel ajal on Euroopa eksport eriliselt keskendunud kõrgema lisandväärtusega kaupade sektorile, mis hõlmab ka Eestile traditsiooniliselt edukat puidu-, elektroonika- ja masinatööstust.

Naabritega tuleb suhted korda saada

Meid tuntakse toimeka IT-maana. Sellekohaseid teenuseid aga tasub siiski tulevikuski reklaamida ja müüa, ning Eesti saatkonnad ja majandusdiplomaadid peavad senisest rohkem pingutama. Loomulikult loovad majandusdiplomaatidele töövõimalusi ennekõike poliitikud ja Välisministeeriumi suunised saatkondadele. Siin on tegemata tööd Eestile lähemalgi, kui Indias, Hiinas või Jaapanis. Seda rohkem, et mõneski riigis laabub majandus- ja kaubanduskoostöö alles pärast poliitiliselt heanaaberlike suhete tekkimist ja arenemist. Siinkohal on meil võimalik senisest rohkem kasu lõigata Euroopa Liidu ja Venemaa üha arenevatest suhetest. Meile sobib Brüsseli keskendumine kaubandussuhetele, koostööle kliimaküsimustes ja energiasektoris; vastu ei saa olla ka viisadialoogi jätkumisele ning Euroliidule ainuomase nelja nn ühise ruumi rakendamisele, mis muu hulgas kätkeb moderniseerimispartnerlust ning kõiki neid aspekte koondavaid Euroopa Liidu ja Venemaa uue lepingu alaseid läbirääkimisi.

Loomulikult rõhutatakse jätkuvalt Venemaa kui õigusriigi põhimõtete kinnistumist, mille lahutamatuks osaks on inimõiguste järgimine kõikjal ja kõiges. Selles töös loodame paruness Catherine Ashtoni ametkonna senisest tihedamale koostööle Euroopa Komisjoniga ja Välisasjade Nõukoguga. Selle teemaga on otseselt seotud meie huvi laiemas tähenduses idapartnerluse arengute suhtes. Hea meel on tõdeda, et see kajastub ka Euroopa Liidu praeguse eesistujariigi Ungari tegevusprogrammis – konkreetselt tahetakse veel sel poolaastal kulmineerida Euroopa naabruspoliitika tuleviku arutelu. Oivalise võimaluse selleks annab maikuus Budapestis toimuv teine idapartnerluse alane tippkohtumine. Ehk õnnestub seal rääkida esimestest tulemustest ka hiljuti Tallinnas avatud idapartnerluse keskuse töös?

Ajast ei tohi maha jääda

Ära peab kasutama sellisegi initsiatiivi, mis pole küll meie oma, kuid mis tõotab Eestile kasu. Pean silmas Suurbritannia peaministri David Cameroni initsieeritud konverentsi Londonis, kus temaga kohtusid nii Põhjala kui ka Balti riikide liidrid. Loomulikult pole Euroopasse vaja veel üht poliitilis-majanduslikku allianssi, kuid sedaviisi tekkinud kontaktidevõimalusi tuleks kindlasti jätkata ja rohkendada. Kuuldavasti tahab Rootsi peaminister Fredrik Reinfeldt peagi sama seltskonna kutsuda Stockholmi. See loob aluse niisuguste kohtumiste järjepidevuseks ehk isegi rotatsioonivõimaluseks.

Välispoliitika on tegevusvaldkond, kus teavet ja sündmusi on alati tunduvalt rohkem, kui väikeriigi ametkondadel võimalusi ja ressurssi nende taustu ja tähendusi analüüsida. See on võimalik vaid koostöös kõigi asjaomaste organisatsioonide ja institutsioonidega. Arvan, et Riigikogu üheteistkümnenda koosseisu väliskomisjoni koostöö Välisministeeriumiga on olnud tihe ja põhiosas konstruktiivne. Loodetavasti see jätkub ka Riigikogu uue koosseisu ja pärast valimisi muutuda võiva Välisministeeriumi juhtkonna vahel.

Uus Riigikogu

Kogu aeg muudkui räägitakse reformist, tegelikult pole Reformierakond ka midagi reforminud, on ainult makse tõstnud. Kui samad jäävad võimule, võib kindel olla, et kõik läheb vanamoodi edasi. Riik laiutab, aga meil siin ääremaal viidi postkontor ära. Viinud parem maavalitsus minema, kellel seda siin vaja, see ju ainult poisikeste hüppelaud valimisteks...

GEORG PELISAAR
Keskerakonna saadikukandidaat Võru-, Valga- ja Põlvamaal

Sellist juttu kuuleb maal palju. Seepeale ütlen: jätke maavalitsus küll rahule! Niipaljukest meil siin riiki ongi. Kas tahate, et meil veel mõnikümmend töötut juurde tuleb või et siit järjekordsed haritud inimesed koos peredega ära lähevad?

Taibukamad saavad seepeale kohe aru, et jah, kunagi oli ju kolhoosidega samamoodi. Majandi tegevus lõpetati, inimesed jäid tööta ja oskajamad läksid üsna ruttu sinna, kus parem. Maa sool kadus.

Jäid need, kes ühel või teisel põhjusel pidid jääma, ning need, keda kusagil ei oodatagi. Maal, kus rahvast vähem, ei tasu ka poepidamine ära – maksa peale, et transpordi- jm kulud katta. Tuntud supermarketid, mis ainult suurtes keskustes kauplevad, saavad pakkuda tublisti odavamaid hindu. Isegi juuksur on ühes vallakeskuses pigem haruldus kui reegel. Teenust sunnitakse saama linnast. Linnast tulevad ehitajad, kui vaja; linnast tuleb loomaarst, kui tarvis. Kui häda käes, tuleb linnast ka kiirabi või tuletõrje; iseasi, kas päästma või juhtunut konstateerima.

Riigivõimu Eesti tervis ei huvita

Riigikogus maaelu probleeme tõstatades on ministrite vastus ühene: see on kohaliku omavalitsuse küsimus. Teoreetiliselt nii ongi, sest põhiseaduse paragrahv 154 ütleb: kõiki kohaliku elu küsimusi otsustavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt. Paragrahv 157 sätestab: kohalikul omavalitsusel on iseseisev eelarve, mille kujundamise alused ja korra sätestab seadus. Kohalikul omavalitsusel on seaduse alusel õigus kehtestada ja koguda makse ning panna peale koormisi.

Seega on põhiseadus pannud küll omavalitsustele ülesande kohalikku elu korraldada, samas aga ka kohustuse Riigikogule tagada eelarveseaduse alusel selleks raha.

Tegelik elu, nagu teame, on paraku teistsugune. Kui Keskerakond ja Rahvaliit koalitsioonis olles suurendasid kohaliku omavalitsuse eelarvesse eraldatavat osa, siis praegune valitsus on seda üksnes kärpinud. Kõige hullem, et Reformierakond ja IRL karistasid Roheliste toel omavalitsusi topelt, vähendades maksubaasi ja tõstes makse, mida ka omavalitsused maksma peavad.

Järgmine Riigikogu koos valitsusega peab kiiresti ära tegema selle, mida nõudis juba praeguselt valitsuselt Riigikohus: määratlema omavalitsuste ülesanded ja nende täitmiseks vajalikud vahendid.

Praegu maksudest kohalikku eelarvesse jääv raha on nii pisike, et võimaldab hädavaevu katta esmased kulud. Enamik omavalitsusi sõltub aga otseselt riigipoolsest tasandusfondi eraldisest. Lisaks on riik seadustega pannud omamate aegade tarvis tallele üle 5 miljardi krooni! Tänaseks on ka see hoolikalt kogutud reserv ära kulutatud, kuid kuidagi ei taha valitsus teada anda, kas see raha läks pensionide tõusuks või hoopis muudeks vajadusteks.

Kogu tõde

Ikka ja jälle tuleb mul kohtumistel pensionäridega neile selgitada pensionide tõusuga seonduvat. Olen seda teinud aastaid ja arvan, et valdan vastavat informatsiooni ja temaatikat, kuid viimasel ajal tuleb kõige sagedamini seletada „tõde“ pensionide kahekordistamisest, mida usinalt paiskavad meediasse Riigikokku kandideerivad Reformi ja IRL-i poliitikud.

ELMAR-JOHANNES TRUU
Keskerakonna seenioride kogu esimees, Riigikogu kandidaat Võru-, Valga- ja Põlvamaal

Mäletame, kuidas enne 2007. a. Riigikogu valimisi lubas Ansip pensionäridele tõsta pensionid kahekordseks. Ajal, mil majandusel olid veel head päevad, tundus see lubadus ka reaalne, ja paljud pensionärid andsidki oma hääle Reformierakonna poolt. Kahjuks saabus majanduslangus ja pensionide kahekordistamisest ei tulnud midagi välja – tegijal juhtub! Arusaamatu on aga see, et ikka ei taha härrased Reformierakonnast tõde tunnistada ja ausalt öelda, et lubatud kahekordistamisest ei tulnud midagi välja! Ei tulnud vaatamata sellele, et kui Keskerakond lahkus valitsusest 2007. a. alguses, oli pensionireservi pandud kehve-

Pensionide reaalne tõus

Et iga lehelugeja saaks ise teha järeldusi sellest, kui palju on pensionid tegelikult tõusnud 2007. a. algusest, mil Ansip andis lubaduse kahekordistada pensione, koostasin tabeli pensionide muutuste kohta alates 1998. aastast, kui sain ka ise Riigikogu liikmena seista pensionide tõstmise eest.

Andmed on võetud Sotsiaalministeeriumi ja Statistika-

PENSIONIDE TÕUSU MUUTUSED AASTATE LÕIKES

Pensioniõiguslik staaž	30 aastat	40 aastat	44 aastat	Valitsus
1998	1000	1214	1256 42.a.	KMÜ
1999	1197	1460!	1512! 42 a.	KMÜ
2000	1197	1461?	1513? 42 a.	Ref.+IRL+Sots
2002	1350	1620	1975	Ref.+Kesk
2005	2085	2364	2739	Ref.+IRL+Rahv.
2006	2312	2516	3490	Ref.+Keskerakond
2007	2766	3268	3769	Ref + Keskerakond
2008	3006	3551	4560	Ref.+IRL+Sots.
2009	3650	4300	4761	Ref.++IRL+Sots

AASTATEL **2010** JA **2011** PENSIONID **EI TÕUSE!**	**Ref.+IRL**
KESKMINE VANADUSPENSION **2011. a.** ALGUSES	**4103 KROONI**
2007. a. ALGUSES OLI: ARVESTUSLIK KESKMINE PENSION (KÕIKI PENSIONILIIKE ARVESTADES)	**2819 KROONI**
KESKMINE VANADUSPENSION	**3129 KROONI**

reformidest ei pääse

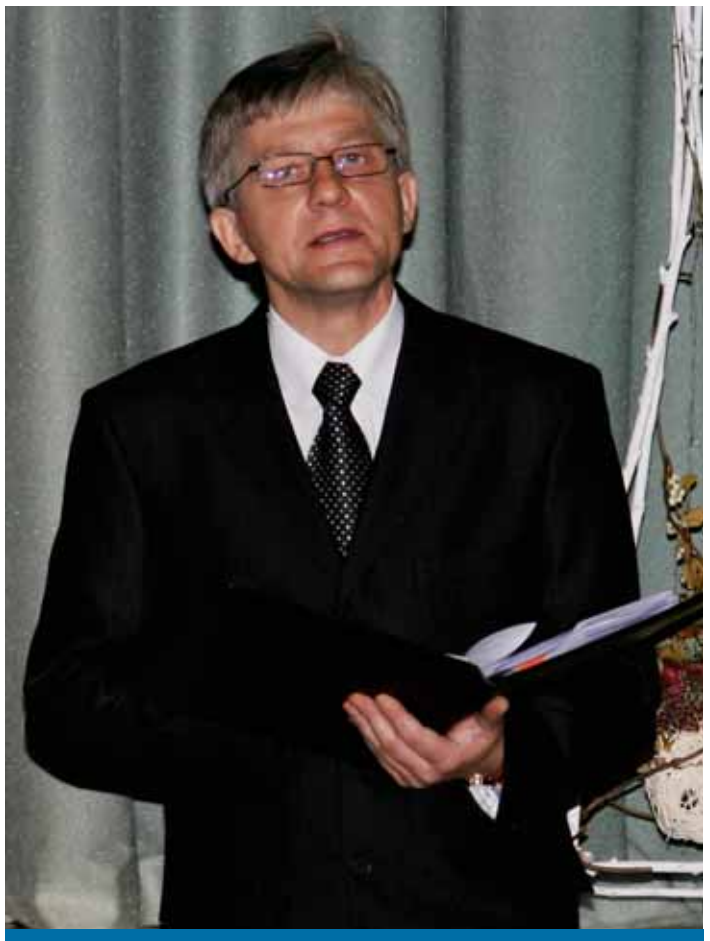

GEORG PELISAAR NR 712 Võru-, Valga- ja Põlvamaa piirkond

valitsustele ka täiendavaid kohustusi, mille rahastamisest mööda hiilitakse.
Lausa kummaline, et igal aastal toimuvad ka riigivalitsuse ja omavalitsuste esindajate eelarvealased läbirääkimised, mis kulgevad nii, nagu oleks tegemist pooltega, kellest üks üritab veenda, kui haige on patsient ja kui väga ta vajab ravi, teine pool aga tahab tõestada: pole hullu – hetkel doonoreid ei ole ja meil endalgi verd vaja, komberdage edasi või kutsuge naaber appi...
Kuidas saab siin rääkida omavalitsuse iseseisvast otsustusõigusest, mida tagab põhiseadus?
Rahandusminister Jürgen Ligi võib küll uhkusega Euroopas raporteerida, et riigieelarve täitub normaalselt ning Eesti võib veel Kreekat, Lätit ja teisigi riike aidata; aga sellest ta Euroopas ilmselt ei räägi, et Eesti eelarveaugud lapiti omavalitsuste ja vaesemate elanike arvel.
Eriti jõhkralt kõlas minister Ligi seisukoht Riigikogus alles eelmisel nädalal: käsitledes talviseks teedehoolduseks lisaraha eraldamist, teatas ta, et ei näe selleks mingit põhjust, sest omavalitsused ise on asunud neile seadusega lubatud kohalikke makse kaotama. Veel pool aastat varem oli ta aga eestkõnelejaks seaduse muutmisel, millega keelatakse omavalitsustel müügimaksu kehtestamine.

Peaminister on soovitanud kõikidel kokku hoida. Mõistagi on see vajalik. Kuid kui pole enam, mille arvelt kärpida? Paljude valdade tõehetk saabub pärast tänavust karmi talve. Väiksed vallad, kus peamiseks tööandjaks ongi vald ise, ei majanda end ära. Ääremaastumine levib kulutulena järjest lähemale keskustele. Mida teha?

Vaesust liites rikkaks ei saa

Mitmed poliitikud, aga juba ka osa maaelanikke peavad lahenduseks haldusreformi, mõeldes selle all peamiselt omavalitsuste liitmist. Olen arvanud ja arvan jätkuvalt, et valdade liitmine ei too lahendust, veel vähem rikkust.
Küll aga vajame reformi, millega tagatakse omavalitsuste tegelik iseseisvus, nii nagu põhiseadus seda nõuab. Mõistagi eeldab see eelarveraha ümberjaotamist nende kasuks, aga selles pole midagi hirmsat. Riik pole ainult keskvõim. Riik on tervik, mis koosneb kodanikest ja neile lähimast riigi osast – omavalitsustest. Järgmine Riigikogu koos valitsusega peab kiiresti ära tegema selle, mida nõudis juba praeguselt valitsuselt ka Riigikohus: määratlema omavalitsuste ülesanded ja nende täitmiseks vajalikud vahendid.

Kõige olulisem on aga see, et uus Riigikogu peab reformima suhtumist. Uue suhtumise eelduseks peab olema teadmine, et riigivõim ja omavalitsus pole konkurendid, vaid partnerid, ning mõlema peamiseks kohustuseks peab olema tagada elanike heaolu.

„pensionitõusust“

ELMAR-JOHANNES TRUU NR 709 Võru-, Valga- ja Põlvamaa piirkond

ameti andmebaasidest ning tabelist näeb iga pensionär, et pensionid ei ole kahekordselt tõusnud alates 2007. aastast. Aastatel 2007– 2011 tõsteti pensione kaks korda, kokku ligi 1000 krooni, kuid neid ei kahekordistatud!
Tahan juhtida lugeja tähelepanu ka sellele, et valitsuserakondade poliitikud armastavad pensionide suurusest rääkides öelda, et Eestis on keskmine vanaduspension 4761 krooni.
Jah, see on nii, kui tööstaaži on 44 aastat, kuid suurel osal vanaduspensionäridest ei ole sellist tööstaaži, ja seepärast on vanaduspensionide tegelik keskmine suurus 4103 krooni. (Kasutan selles artiklis endiselt kroone, et hõlbustada andmete võrdlemist.)
Kui aga võtta arvesse kõik pensioniliigid, s.t. lisaks vanaduspensionidele ka töövõimetus-, toitjakaotus- ja rahvapensionid, saame arvestusliku keskmise pensioni suuruseks riigis 2010. a. natuke üle 3000 krooni (vt. tabelit).
Võrumaa, Valgamaa ja Põlvamaa pensionäride seas on palju neid, kes erinevatel põhjustel (rasked töötingimused, haigused jne) on olnud sunnitud minema varem pensionile või võtma töövõimetuspensioni. Seepärast on siinkandis ka keskmine pension madalam kui riigis tervi-kuna. Kui nüüd heita pilk nendele „vägitegudele“, millega Ansipi valitsus pensionäride rahakotti on viimastel aastatel tuuseldanud mitmesuguste hinna- ja maksutõusudega, siis on eakate inimeste toimetulek ja reaalsissetulekud oluliselt kahanenud. Toidukaupade arutu hinnatõus, toasooja kahekordistunud käibemaks, ravimite kallinemine jms on kümned tuhanded eakad viinud vaese inimese seisusesse.

Meil ei käituta Euroopa riigile kohaselt

Euroopas ei mõisteta riiki, kes näitab üles hoolimatust oma kõige auväärsemate kodanike vastu. Sellest annavad tunnistust mitmed kirjad, mis on tulnud Euroopa Sotsiaalsete Õiguste Komiteest, kus jälgitakse, kuidas Eesti täidab euroopaliku sotsiaalkaitse alusdokumentides püstitatud nõudeid. Euroopa Liidu pensionistrateegia eesmärgist nr 1 on kirjutatud: „Liikmesriigid peavad tagama, et vanemaealised ei satuks vaesusriski ja nende elatustase oleks adekvaatne.“ Kahjuks elab Eestis iga kolmas üle 65-aastane pensionär allpool vaesuspiiri, aga üksielavatest pensionäridest iga teine. Ammu on Eestil soovitatud ratifitseerida Euroopa Sotsiaalharta artikkel 23, mis räägib vanurite õigusest saada sotsiaalset kaitset, ja artikkel 30 – õigusest kaitsele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest. Ei ole meie valitsus neid soovitusi pidanud millekski!

Selliste näidete toomist võiks jätkata. Kuid küsigem endalt: kuidas on see võimalik, et meile kogu aeg puru silma aetakse ja me rahulikult laseme sel kõigel sündida? Kas ei ole juba aeg valitsusel lõpetada selline armetu sotsiaalpoliitika ning hakata viljelema kõigist inimestest hoolivat euroopalikku sotsiaalkindlustust?
Kord nelja aasta takka antakse igaühele meist õigus otsustada, millist riiki ja missuguseid valitsejaid me tahame.
Tee õige valik tänavustel Riigikogu valimistel!

Keskerakonna kultuurikogu konverents

Kesknädalal, 16. veebruaril
Salme Kultuurikeskuse tantsusaalis
(Tallinn, Salme 12, III korrus)

Konverentsi eesmärgid:
* motiveerida inimesi valimisteks
* laiendada Keskerakonna kultuurikogu
* näidata, et ka kultuuriinimestel on vaja ise oma koht ühiskonnas kätte võita
* tõdeda, et me ei saa muuta ühiskonda, kui me ei muutu ise
* propageerida heade tavade poliitikat

14.30-15.00 osavõtjate registreerimine

PÄEVAKAVA

15.00- 15.05 Konverentsi avamine ja rakendamine.
Raivo Raave, kultuurikogu esimees

15.05-16.35 Life Success treeneri Marlen Marmori motivatsioonitreening
16.35-17.00 Vaheaeg. Töötab puhvet
17.00-17.15 Keskerakonna esimehe **Edgar Savisaare** tervitus
17.15-17.35 Meediast ja kultuurist kui "pehmest" väärtusest – professor **Raivo Palmaru**, filosoofiadoktor, endine kultuuriminister
17.35-17.55 Kultuuripoliitikast – professor **Rein Ruutsoo**, filosoofiadoktor
17.55-18.15 Tolerantsus kui väärtus – professor **Rein Müllerson**, õigusteaduste doktor, Tallinna Ülikooli Õigusakadeemia president
18.15-19.15 Loomeinimeste päevaprobleeme – **Riho Rõõmus**, SA Lauluväljak juhataja, muusik
Diana Klas, näitleja
Aarne Ruben, kirjanik
Katrin Siska, kultuurikeskuse Lindakivi direktor

19.15-19.20 Konverentsi pöördumine. Raivo Raave

19.20-19.30 Kokkuvõte.
Enn Eesmaa, Keskerakonna aseesimees

Konverentsile on oodatud kõik Keskerakonna liikmed ja külalised.

Heimar Lenk Marta Raadios

laupäeval. 12.00, esmaspäeval. 15.15

Kuhu lähed, Eestimaa?

Põlva Raadio 100,7 MHz või Internetis

Tartu teated

Neljapäeval, 17. veebruaril kell 13.00
tähistame sõbrapäeva Tiigi Seltsimajas (Tiigi 11).

Esmaspäeval, 21. veebruaril kell 16.00
kohtumine (Raekoja saalis) Tartus Riigikokku kandideerivate erakondade esindajatega.

Neljapäeval, 24. veebruaril kell 11.00
pidupäeva hommikukohv Keskerakonna büroos.

Laupäeval, 26. veebruaril, kell 13.00
kohtuvad Keskerakonna büroo kohvilauas seeniorid.

Valgevene: parem üks kord näha, ku

Nagu teame, toimusid Valgevenes 19. detsembril 2010 järjekordsed presidendivalimised. Ammu enne valimistulemuste avalikustamist oli selge, et valimised võidab juba 16 aastat Valgevenes presidendiametit pidanud Aleksandr Lukašenka, keda on nimetatud ka „Euroopa viimaseks diktaatoriks“.

IVARI VEE
ivari@kesknadal.ee

Kuna oli hirmus tahtmine teada saada, mis siis ikkagi tolle “raudse eesriide” taga Valgevenes tegelikult toimub ja kuna meil oli seal ka omi asju ajada, asusime teele paar päeva peale presidendivalimisi, jõululaupäeva eelpäeval.

Euroliidu piirialandused

Olles GPS-teejuhti laadinud Valgevene kaardi, sõitsime välja. Teekond läbi Eesti, Läti ja Leedu mitte millegi erilise poolest silma ei paistnud – sõit nagu sõit ikka. Väga meeldiv oli Panevežyse—Vilniuse kiirtee, kus võis rahulikult gaasipedaalile vajutada. See on Baltimaade ainus kiirtee, kuigi oma kvaliteedilt ei jää sellele alla ka meie Tallinna—Peterburi maantee.

Vilnius läbitud, jõudsime vähem kui poole tunniga piirile. Piiripunkt võttis meid vastu peaaegu kümnekilomeetrise veoautode järjekorraga, kusjuures viimased neli-viis kilomeetrit seisid nad juba kahes reas, võttes enda alla kogu Valgevene poole viiva sõidurea.

Meil vedas, kuna meist sõitis sireenide huilates mööda kas politsei või tollitöötajate auto. Haakisime end täiesti nahaalselt ennast talle sappa. Sedasi saime piiripunktile juba nii lähedale, et piiriäärsed hooned olid näha. Aga sellega ka meie edasiliikumine lõppes. Järgnes 10 tundi paigalseisu külmas, porilägas ja automootorite heitgaasis. Kitsal kaherealisel teel, mis oli osaliselt lumme mattunud, popsutasid kõrvuti kaks rida rahvusvahelisi kaubaveoautosid ja veel rida nende külje alla pressinud sõiduautosid.

Ma ei hakka kõigil neil koledustel peatuma. Ütlen vaid, et iial ei oleks oodanud, et Euroopa Liidu riigis selline inimväärikuse alandamine toimub. Ma ei hakka peatuma ka sellel, et vahetult enne tõkkepuud müüdi „kohti“ – maksad teatud summa ja, kui õnnestub teistest mööda sõita, oledki esimene. Samuti ei hakka ma kinnitama, et piirivalvurid ja politsei sellest ärist oma osa said, kuigi säärane mulje jäi, sest kole aktiivselt kinnitati, et nemad ei saavat kedagi millegagi aidata, kuna muidu ju öeldakse, et nad võtavat altkäemaksu. Isegi täpne summa mainiti ära.

Ütlen vaid, et järjekord hakkas liikuma alles pärast seda, kui sai hakatud oma rahvusvaheliste pressikaartidega vehkima ja ähvardama, et organiseerime kohale televisiooni, raadio ja ajalehed kõigist Euroopa riikidest.

Igatahes tekitas Valgevene poolele pääsemine tunde justkui oleksid koletust totalitaarriigist vabasse maailma pääsenud.

Muide, samasugune inimsusevastane poliitika pidi toimuma ka Narvas Eesti—Vene piiril, kus mingi raibe praktiliselt ametlikult inimeste peedistamise pealt raha teenib, kusjuures sellest on teadlikud kõik, kuna meie Siseministeeriumis koostatakse isegi eelisjärjekorras üle piiri liikuvate autode nimekirju. Mida rohkem autosid selles nimekirjas, seda kauem nad seisavad ja seda rohkem maksavad need, keda selles nimekirjas ei ole. Räägitakse lausa mitme ööpäeva pikkusest seisuajast.

Navigatsiooniprobleemid

Valgevene poolel läks meil, koos kõigi bürokraatlike asjatoimetustega, umbes 20—30 minutit, mispeale hakkasime Minski poole vurama. Kell oli siis umbes pool kolm öösel. Pidime peagi kütust võtma, sest mootori 10-tunnine tühikäigul töötamine oli meie varusid tublisti vähendanud.

Bensiinihind esimesel hetkel muidugi ehmatas, kuid kui olime selle Eesti rahasse ümber arvestanud, tuli välja, et Valgevenes maksab kütus oma tubli kolmandiku vähem kui meil möödunud aasta lõpul – praegusega ei anna seda aga üldse võrrelda.

Ainus väike ebameeldivus oli navigaatoriga. Meie GPS püüdis meid vägisi mingile haruteele suunata. Peale seda aga, kui olime järjekindlalt keeldunud Vilniuse—Minski maanteelt maha keeramast, läks ta lõplikult lolliks ja lõpetas üldse töötamise. Hea oli see, et tee oli meile juba tuttav ning teadsime, kuidas sõita. Järgmise kahe päeva jooksul kinnitas navigaator meile järjekindlalt, et ei suuda satelliiti leida. Ei tea, kas see oli kuidagi ka valimistega seotud ning signaali summutati, või oli asi milleski muus, igatahes kui tagasi sõitma hakkasime, töötas GPS juba korralikult. Omavahel naljatasime, et ju on Lukašenka teinud mingi süsteemi, kuidas heauskseid eurooplasi lõksu püüda ja mingisse koonduslaagrisse suunata.

Riigipöördekatse

Esimene asi, mis meid loomulikult huvitas, olid valimistulemused. Minu tuttavad, kellega sellest rääkisime, olid kas hääletanud „kõigi vastu“ või siis oma hääle Lukašenkale andnud. Imestasin, kuidas saab normaalne ja intelligentne inimene hääletada selle „sovjetliku monstrumi“, mitte aga euroopalike demokraatlike väärtuste eest väljas olevate opositsionääride poolt, eriti veel, kui selline opositsioon on olemas. Selle jutu peale vaadati mind kui arutut last ja küsiti, et mida ma õige neist opositsionääridest ka tean? Normaalne ja intelligentne inimene ei saavat just sellise opositsiooni poolt hääletada, väideti mulle.

Ja tõesti, kui kuulasin opositsiooni avaldusi, mida nad ka minu sealoleku ajal tegid, sest keegi ei paistnud neil suud sulgevat, mõistsin: jah, sellise opositsiooni vastu pole tõesti mingit mõtet võidelda; nad teevad ju ise kõik selleks, et rahvas neid tõsiselt ei võtaks. Kui inimene ajab pool tundi täielikult seosetut ja mõttetut jama, mis näitab täielikku riigi olukorra ja probleemide mittemõistmist, on asi ikka väga käest ära. Samas deklareerisid päris mitu kandidaati oma aastasissetulekuks kas mitte midagi või siis sellise summa, mille eest saab korra kuus vast paar pakki tikke osta. Tõepoolest ei saa ju riigi juhtimist sellisele inimesele usaldada. Ta võib olla kes iganes, mitte aga riigijuht.

Samuti jutustati meile, mis siis ikkagi tegelikult Minski keskväljakul ja parlamendihoone juures toimus. Kusjuures rääkisid mitte ametiisikud ja isegi mitte ajakirjanikud, vaid tavalised inimesed, kes 19. detsembri õhtul ise selles möllus viibisid. Saime teada, et kellegi poolt oli kohale toimetatud terve bussitäis pesapallikurikate ja raudtorudega varustatud provokaatoreid. Need olid olnud suuresti Kaukaasia päritolu noored, kaetud nägudega sellid. Ühesõnaga, kogu selle märuli stsenaariumist oli tunda tuttavat käekirja – Ukrainas, Gruusias, Kõrgõzstanis upitati just sellise stsenaariumi järgi pukki „demokraatlikud jõud“. Mitte üheski eelnimetatud riigis aga ei toonud need jõud endaga rahvale kaasa midagi head. Tõsi küll, mõned üksikud väljavalitud said kohe kolerikkaks. Ukrainas tõi see revolutsioon kaasa pideva poliitilise ja majanduskriisi, kusjuures üks patsiga demokraat on praegu üüratu rahasumma riigikassast kadumise pärast kohtu all. Gruusia viis sealne esidemokraat sõtta

ISA, POEG JA PÜHA VAIM: A nalja ja naeru pakkunud oma v direktor, mis tast ikka tahta. Nü (*batka*) kõikidele vastuvõttudel Koljaga. Tihtipeale ajab see na pisarate. *Foto internetist*

Venemaaga ja sellest tulenevalt täielikku majanduslikku kaosesse. Kõrgõzstani demokraadist president on aga siiani kusagil maailmas jooksus, kusjuures oma rahva eest põgenenut võõrustas „diktaator“ isiklikult. Kes teab, võib-olla

Emapensioni diskreet

Eesti on kummaline maa ses mõttes, et puudub tugev keskklass. Euroopas on Napoleoni aegadest saati kõneldud kodanlusest. Kodanlane elab jõukalt, aga mitte priiskavalt.

AARNE RUBEN
kirjanik, kolumnist

Elatakse jõukate majas (enamasti siiski mitte eramajas) ja oma eluga ei ole midagi peale hakata. K. Huysmansi "Vastukarva" kujutas üle saja aasta tagasi seda elu meile elavalt ette. Tööga need kodanikud ennast juba ei tapa ning elatakse selle arvel, et Euroopas startis kapitalism varakult ja vanade suurriikide töölisklass on vabrikutes sajandeid kapitali akumuleerinud. Briti kirjandus on selliseid täis, ning kui Kate Mansfieldi novellides astub esile kodanlane, siis teavad kõik, et tuleb lõbus õhtu ja midagi erilist ei pea tegema.

Eestis jõude elada ei saa

Kodanluse jõudeelajaid Eestis on vähe. Keskmine ärimees teeb küllalt palju tööd, et toota väärtusi. Meie pururikkad elavad aga Hispaanias ja Šveitsis ning käivad siin vaid vaatamas, kas asjad on kontrolli all. Enamik rahvast ei saa üldse oma nina töökoormast välja, kuid on ikka võlgades.

Ja kõige suurem on nende mass, kes on osaliselt klammerdunud sotsiaalabi külge. Seadused tõrjuvad neid sealt eemale. Ja kui nüüd mõni välismaalane küsib, miks meil ei ole kodanluse lõbusaid õhtuid nagu Kate Mansfieldil, siis on vastus kindel: meie lõbusad õhtud olid ära Nõukogude ajal, mil väga vähesed end võimete piirini koormasid.

IRL-i emapension on vasakpoolne idee

IRL-i pakutud emapension jagaks rahvale uuesti sotsiaalabi kapitali. Nii rõõmustab minu ema, et Tallinna linnavalitsus maksab talle arvestatavat pensionilisa (79 eurot). Emapensioni puhul oleks ta võit veelgi suurem, sest vastavalt IRL-i plaanile saaks ta seda oma kahe lapse eest, keda ta on üles kasvatanud - ja saaks tagasiulatuvalt. Emapension on vasakpoolne idee parempoolselt parteilt, ja nagu selliste ideedega ikka, pole näidatud allikaid, kust sellised

Foto: IVARI VEE

OTSUS: Tallinna volikogu on otsustanud, et linn maksab pensionilisa kõigile oma eakatele 76 euri (1200 krooni) aastas. Pensionilisa maksavad vastavalt oma rahakoti võimalustele ka Narva ja Sindi, kus on keskerakondlikud linnavalitsused. Pärnus maksti pensionilisa siis, kui linna juhtis Keskerakond, nüüd enam ei maksta. Valijatel ei tasu uskuda isamaalaste emapensioni lubadusi, vaid uskuda tuleb neid erakondi, kes on oma lubadused teoks teinud.

suured summad tulevad.

Kui lubadus on katteta, siis pärast valimisi see unustatakse. Kaks last peaksid ühele emale ikka juba tublisti üle saja euro kätte tooma, aga kust see võetakse? Kusjuures 79 eurot on Tallinnal ilmselt optimaalne summa; kui seda suurendada, siis linna finantsseis halveneks, pealegi pole ühiskonnas alati õiglane ühtedele

ui kümme korda kuulda

Aleksandr Lukashenka on siiani väljaütlemistega - sovhoosiküüd ilmub Valgevene isake e koos oma mantlipärija erma. Tõsiküll, naer on läbi

elab too Bakijevi-nimeline meesterahvas siiani Minskis ja töötab kusagil, näiteks kellatehases „Lutš“.
Igatahes Valgevenes ei läinud järjekordne „värviline revolutsioon“ läbi ja rahvas ei tundu küll seepärast põdevat.

Lukašenka fenomen

Peab ütlema, et mitte ükski minu tuttavatest ja sõpradest ei ole Lukašenka austaja. Ei, seda mitte. Teda on üldse äärmiselt raske inimlikul tasandil austada. Polkovnikuvormis pisipoja ametlikele vastuvõttudele kaasavedamine, kus too keset kõrgemal tasemel kohtumist teatab, et tahab pissile või siis küsib, mingi teise riigi presidenti katkestades: „Issi, millal me koju minema hakkame?“ Samuti kirendab internet Lukašenka ütlemistest, mida kuulates või lugedes tekib ikka väga suur kahtlus inimese vaimses tervises.
Samas on elu Valgevenes viimastel aastatel üsna suuresti paranenud. Kusjuures eriti suure hüppe on Valgevene teinud just neil aastail, mil terve maailm kriisis vaevles.
Samal ajal, kui naaberriikide maarajoonid aina konkreetsemalt välja surevad, kerkivad Valgevene külades eramulinnakud noortele spetsialistidele. Maaelu areneb täie jõuga ja külad noorenevad.
Teine tähtis punkt on lapsed. Minskis on tänaseks likvideeritud tänavalaste probleem. Valgevenes on suletud 70 % lastekodudest, kusjuures 2013. aastaks tahetakse viimane neist kinni panna, ja rahvas on täiesti kindel, et see nii ka läheb. Vägagi efektiivne kasvatusmeetod on selline: asotsiaalsetest peredest võetakse lapsed ära varjupaikadesse ja seejärel „töötatakse“ lapsevanematega. Kui sihukesed lapsevanemad jätavad joomise ja hakkavad korralikult tööle, antakse lapsed, alul katseajaks, siis aga päriselt perre tagasi. 2010. aastal taasühendati üle 80 protsendi probleemsetest peredest.
Muide, töö leidmisega inimestel probleeme ei ole. Kui linnas ei õnnestu endale meelepärast tööd saada, võib kolida maale, kust saab koos töökohaga ka korraliku elamise ning on kõik muud vajalikud infrastruktuurid. Palk on inimestel, tõsi küll, väike – väike, aga hea, kui parafraseerida üht episoodi Eldar Rjazanovi filmist „Tõotatud taevas“ (*Nebesa obetavannoje*). Samas saadakse hakkama. Korterite kommunaalmaksed on meie omadega võrreldes praktiliselt olematud, kusjuures majavalitsused teevad kapitaalremonte: soojustatakse fassaade, pannakse uusi katuseid, vahetatakse torustikke ja aknaid. Ka enamiku esmatarbekaupade hindu ei saa meie omadega võrrelda (bensiinist juba rääkisin).

Oo vabadus, sina kallis magus mesi!

Mida öelda lõpetuseks? Vast seda, et loomulikult on äärmiselt palju neid, kes oma eluga Valgevenes rahul ei ole. Neid, kes pole rahul riikliku bürokraatiamasinaga ja riigijuhtidega. Neid, kes unistavad vabast Euroopast ja kadestavad meid, eestlasi, et elame Euroopa Liidus ning saame kasutada kõiki vaba demokraatia eeliseid. Enamikus on need noored, kes pole reaalselt kursis, et „vaba demokraatia“ ja „vaba turg“ on ilusad sõnad, mis aga eelkõige annavad teatud eliidile vabaduse habida endale kõik paremad palad, ülejäänud inimestele annavad aga vabaduse kiselda ja kakelda allesjäänud palade pärast.
Selles eluvõitluses jäävad alla need, kel pole piisavalt teravad ja tugevad hambad või keda ei lase loomastuda kas kasvatus või siis iseloom. Nemad peavadki leppima äranäritud kontide lutsimisega. Riigivõim ütleb aga: mis meie siia puutume? Meie ülesanne on jälgida, et te korralikult oma makse maksaksite, ülejäänuga peate aga ise hakkama saama. Meil on ju vaba ühiskond – igaühel on vabalt lubatud hästi elada, aga samuti on lubatud ka prügikonteinereist süüa otsida. „Vabas ühiskonnas“ on lihtsalt inimesel kõik vabadused.
Valgevene pole selles mõttes „vaba ühiskond“. Minski tänavatel ei näe hulguseid ega joodikuid, kes prügiurnides sobravad või pudeleid korjavad. Ja mis kõige huvitavam – isikuvastased kuriteod, näiteks röövimised ja vargused, on peaaegu kahemiljonilise rahvaarvuga linnas vaat et olematud.
Peamine piirang, mis on alati iseloomustanud kinnist, totalitaarset ühiskonda, on olnud keeld riigist välja sõita. Samas ei keela Valgevene rahval keegi välismaal käia. Ainsad piirangud pannakse peale just teiste riikide poolt, kus nähtavasti kardetakse, et tulevad koledad valgevenelased ja söövad vabaduse ära.
Just Europarlamendis mõeldakse pidevalt välja uusi sanktsioone „kuritegeliku“ Valgevene vastu, kusjuures sanktsioonide seadmise esirinnas on just meie vabadusejüngrid Kristina Ojuland, Tunne Kelam & Co. Ei tea, kas nad ise Valgevenes üldse käinud on? Ma mõtlen, viimase 20 aasta jooksul...

ne võlu

ühiskonnagruppidele pidevalt raha ümber jaotada. Ja et Tallinn seda maksta suudab, on ka arusaadav, sest Tallinn on suhtarvudes ikka tublisti rikkam kui Eesti riik. Kui fataalselt ääremaastunud Eesti riik midagi säärast välja mõtleks, siis küsitakse kohe: näidake katteallikad!
Nõnda me siis muudkui eksisteerime, olles puruvaesed töörügajad; ja ega me saa alati asja lahendada nii, et läheme väljamaale tööle. Väljamaal oled sa tõugata-lükata immigrant, kahetsusväärne ori, kelle suunas sosistavad kõik: "Näete, poisid, see on sealt maalt, kus rahvast toita ei jõuta!"

Presidentide kottimine

President Ilves tegi vastupidise käigu: tuli siia, kirtsutas nina ja märkas - mingi vaene maa, elustandard väike, juht võimuta. Ja poliitikud ka sellised imelikud. Väike vaestemaja, nagu kuresitt ookeanis.
Presidendi kottimisega on muidugi ammu liiale mindud. President Ilvesel on muu hulgas ka küllalt teeneid oma rahva ees, ei saa teda kuidagi mutta tampida. Eesti meedias on presidendijaht käinud kogu 21. sajandi. Rüütel oli soliidsuse etalon, aga sai omale kaela sellise solgimere, et ka 2010. aastad seda maha ei pese.
Viimasel ajal on kombeks lahmida Evelin Ilvesega. Et transrasvad kommides ei olevatki halvad. Kulla kritikaanid, kas me tuleme vaidlema arstiga? Kui me doktori vastuvõtule läheme, siis me tema erialast pädevust ju kahtluse alla ei sea. Või see tanuküsimus riigivisiidil – labane teema, pealegi kui on teada, et just sellist tanu Eesti naised 18. sajandil kandsid. Proua Ilvesest tuleks ilmselt dokumentaalfilm teha, pealkirjaks sobiks "Naine, kellele jäi objektiivselt alati õigus".

Et Tallinn pensionilisa maksta suudab, on arusaadav, sest Tallinn on suhtarvudes ikka tublisti rikkam kui Eesti riik. Kui fataalselt ääremaastunud Eesti riik midagi säärast välja mõtleks, siis küsitakse kohe: näidake katteallikad!

Pole meil rahvana häda midagi

Kadedus lööb küll välja, aga pole meil rahvana muidu midagi viga. Tüüpilise eestlase üks omadusi on, et ta krooniliselt ei usu, mida ajalehed kirjutavad – omi valitsejaid on meil väga harva olnud, seepärast oleme ikka veel need kahtlustava pilguga talupojad, kes üksteisele otsa vaatavad ja küsivad: "Aga miks seadusel keisri kulli pääl ei ole?" Ei usuta ilmselt ka neid siledaid poisse, kes sulle plakatilt vastu vaatavad ja lubavad: tagasiulatuv emapension! Tasuta kõrgharidus!
Kui miski on päris tasuta, siis kvaliteet halveneb, see on selge. 1990-ndate alguse Eesti Humanitaarinstituut oli selgelt parem kool kui sama ajastu Tallinna Pedagoogiline Instituut. Sest üliõpilased olid, enamasti oma vanemate kaudu, maksjad ja võisid oma raha eest nõudmisi esitada.
Pigem ei ole küsimus selles, kas miski on tasuta. "Tasuta" on ka raha, küsimus jääb vaid, mida sa selle raha eest saad. Kui leiutame uue pensioniliigi, siis keegi peab selle kusagil kinni maksma – keegi, kel tuleb töötada nii palju, et tema emaseisuseni ei jõuagi. Tasuta lõunasööke ei ole; kui miski näibki olevat tasuta, siis makstakse selle eest kusagil mujal.

Olete oodatud kontserdile

Radley College´i poistekoor ja orkester
(Inglismaa)

Dirigent Stephen Clarke

laupäeval, 19. veebruaril kell 18
Niguliste muuseumis-kontserdisaalis

Sissepääs tasuta

„Venemaast. Tõde, ainult tõde ja ei midagi muud peale tõe“

2011. aasta veebruaris tuleb rahvusvahelise meediaklubi *Impressum* kutsel Eestisse Venemaa tuntud ajakirjanik, poliitanalüütik ja telesaatejuht **Vitali Tretjakov** (***pildil***). Ta esineb kahel avalikul kohtumisel – Tallinnas ja Narvas – teemal „Venemaast. Tõde, ainult tõde ja ei midagi muud peale tõe“.
Külaline on autoriteetne ja tuntud isik. Venemaal peavad tema arvamusest lugu nii poliitikud ja ärimehed kui ka avaliku elu tegelased.

Alates 1990. aastast on Vitali Tretjakov olnud mitme maineka väljaande – *Moskovskije Novosti*, *Nezavissimaja Gazeta*, *Parlamentskaja Gazeta*, *Polititšeski Klass* – peatoimetaja. 2009. aastast on ta meediaholdingfirma *Rossija* peadirektor ja peatoimetaja. Juba kümme aastat on ta juhtinud telekanalis *Kultura* programmi „Mida teha? Filosoofilised vestlused“. Praegu on ta Moskva Riikliku Ülikooli televisiooni-kõrgkooli dekaan.

Klubi *Impressum* ootab Vitali Tretjakoviga kohtuma ajakirjanikke, ajaloolasi, politoologe, avaliku elu tegelasi, üliõpilasi ja õppejõude.
Tallinnas toimub kohtumine 21. veebruaril Radisson Blu Hotel Olümpia (endine hotell „Olümpia“) teisel korrusel konverentsikeskuse *Alfa* saalis.
Narva kohtumine on 22. veebruaril kultuurikeskuses *Rugodiv*.

Üritused algavad kell 17. Osavõtt on tasuta.
Osaleda soovijad peavad eelnevalt registreeruma tel 668 8903 või 534 58494 või e-posti aadressil info@impressum-club.eu.

Esitletakse Ivari Vee raamatut „Armastusega Venemaast“

23. veebruaril esitleb SKP Meedia Ivari Vee raamatut „Armastusega Venemaast“.
Tegemist on intervjuukogumikuga, mille kaante vahele on kogutud 16 usutlust rahvusvahelise meediaklubi *Impressum* külalisteks olnud Venemaa tuntud kultuuritegelastega. Nende hulgas on Sergei Lukjanenko (tema raamatud „Öine vahtkond“ ja „Päevane vahtkond“ on ilmunud ka eesti keeles), Karen Šahnazarov (filmirežissöör ja „Mosfilmi“ direktor), ajaloolased Boriss Kovaljov ja Aleksandr Djukov, majandusteadlased, politoloogid ja ajakirjanikud. Ivari Vee vestluspartnereiks on olnud ajalehtede *Izvestija* ja *Literaturnaja Gazeta* peatoimetajad ning Venemaa suurimate telekanalite *Pervõi Kanal* ja *Rossija* saatejuhid. Intervjueeritavad räägivad armastusega Venemaast ning seal toimuvast; armastusega räägivad nad ka Venemaa ja Eesti suhetest.

Raamatuesitlus on 23. veebruaril kell 17.00 Viru Keskuses kaupluse Rahva Raamat ülemisel korrusel. Kõik huvilised on oodatud.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Võid kindel olla

„Oravate“ eesmärk pole võita üksnes eelolevad valimised, vaid ka järgmised, sest nad on lubanud viia Eesti 2022. aastaks viie Euroopa rikkaima riigi sekka. „Kui me pole viie hulgas, kuid näiteks seitsmendad, siis mina seda läbikukkumiseks ei pea“ – väidab hr Ansip, lollitades rahvast. Kahjuks meil leidub neid naiivseid ullikesi, kes tema õnge otsa haakuvad.

Tegelikult on röövkapitalism ja välispankade võlaorjus meid viie vaesema hulka maandanud. Oht on langeda punase laterna rolli, kui riigijuhtimine jääb pärast valimisi sama seltskonna kätte.

Meie majanduse allakäiguspiraalile andis tõhusa tõuke 2007. a. aprillis Tõnismäe monumendi teisaldamine varga kombel, öö varjus. Tegelikult läks see vandalismiakt riigile maksma miljardeid kroone Venemaa transiidi kaotamise tõttu ja muutis majandussuhted naaberriigiga peaaegu olematuks.

Eesti majandus on valitsuse ebakompetentse juhtimise tagajärjel põhja lastud. Sada tuhat töötut, teist seejagu on pagenud välismaale. Suur osa rahvast elab allpool vaesuspiiri. Samal ajal on Eesti valitsus valmis toetama sadade miljonite eurodega Iirimaad, kus rahvas on meist kolm korda rikkam. Majanduse kriisist välja toomiseks on otsustavalt vaja parandada suhteid Venemaaga, taastades mõlemapoolse normaalse kaubavahetuse.

Suhete parandamise üheks teguriks on teha otsustav lõpp venekeelse elanikkonna diskrimineerimisele, anda kodakondsus kõigile soovijaile, kes on lojaalsed Eesti riigile, nõudmata neilt mingit riigikeeleoskust, sest paljud pole võimelised keelt omandama.

Venemaa püstitas 1. veebruaril ausamba president Boriss Jeltsinile, kel oli 80. sünniaastapäev. Avamistseremoonial märkis president Medvedev, et nüüdisaegne Venemaa peab Jeltsinile tänulik olema elluviidud ümberkorralduste eest.

Tähelepanuväärset rolli mängis Jeltsin ka Eesti riigi taasiseseisvumisel, kuid meie valitsus ei pidanud vajalikuks Jeltsinit meenutada.

Ansipi valitsus on rahvast irdunud – talle ei lähe korda kümned tuhanded hingeliselt muserdatud ja traumeeritud töötud, vaid eesmärk on vahendeid valimata võimul püsida. Ansipi soovunelmat saab väärata vaid 6. märts, kui rahvas teeks õige valiku. Aeg on ülbusele lõpp teha!

Elmar Hollmann, Kärdla, Hiiumaa

Eesti on vinge riik

/Viibides mõttes Postimehe tasuta lõunal/

Vanasti näitas Eesti vennasrahvastele teed.
Nüüd on ta majakaks maailmale.
Oma eeskujuliku eelarve tasakaaluga
ja oma tasalülitatud rahvaga,
kas mulla all või siit ära.
Rahvaga, kes ei vaja enam pensione,
sest igaüks töötab siin surmani.
Kui ei jaksa - saab eutanaasia.

Eesti on vinge riik:
oma vingete valitsejate ja vinguva rahvaga.
Tehku järele: Eestis ei ole ühiskonda!
Ja milleks, kui see hävitab vabadust!

Eesti on vinge riik:
siin ei ole avalikku arvamust!
Igaüks vingub omaette või "Vinguviiulis".
Eestis on ametlik arvamus,
mis tuleb Oravaparteist ja Postimehest,
ja seda laotavad rahvale arvajad.

Eesti on vinge riik:
meie ametlik esiarvaja on Andres Arrak.
Suur Majandusguru, kes süüdistab töötuid
töötuses
(jumal hoidku, et lindpriid talle tappa ei
annaks!).
Aga meie töötud valivad lindpriiuse tekitajad
märtsis taas võimule:
ei taha nad vihma käest räästa alla…

Eesti on vinge riik:
tulevikus valitsevad siin taas kärajad.
Saame tagasi oma kuulsa muinasaja,
mil kõik tegid meile liiga,
ja maarahvast sai orjarahvas.

Ja kui nüüd taas tappa ja orjadeks oleme saanud,
eks ikka oleme ju teenäitajad – hullusärgis.

Ants Metsla, Vändra, Pärnumaa

Eestimaalased, „tehkem tallinnat“!

Ma ei kutsu teid igast linnast pealinna tegema, aga valimistel võiksime küll tallinlastest eeskuju võtta. Hoolimata sõimust, süüdistustest, telekisast ja linnavolikogu suuruse muutmisest andsid tallinlased järjekordselt ohjad Keskerakonna kätte. Hoolimata valitsuse nöökimistest suudavad nad ikka hoida linna plusspoole peal ja teha niipalju kui vähegi võimalik oma elanike heaks. Niinimetatud „paadimaksu“ nõutakse ju ainult suuremate jahtide omanikelt ja 1% müügimaksu ostudelt ei ole, võrreldes riigivalitsuse poolt väänatud käibemaksuprotsentidega, kogu kisa väärt.

Lumerohkus ja üleujutused on terves maailmas suureks hädaks, aga Tallinnas mõõdetakse tollipulgaga teeröobaste sügavust – kuulutades see linnavalitsuse tegemata tööks. Jah, on normid ja eeskirjad, kuid loodus teeb kogu maailmas omi „korrektiive“. Kritiseerijad, häbenege!

Sajandeid olime orjarahvas. Kus mäge, seal mõis! Nüüd anti järsku teada, et Euroliidus olijatel ei ole alates 1. maist enam takistust põllumaad ja metsa kokku osta. Meie väikese riigi maa on isegi suure Poola omast neli korda odavam. Nõnda ongi Lääne ja Skandinaavia firmad ja muud rikkurid varsti Eestimaa pärisperemehed. Kenamad mere-, järve- ja jõekaldad, samuti ka metsad saavad võõramaalastele. Eestlane põgeneb oma kodumaalt orjuse eest, aga tööd tuuakse tegema vaeseid võõramaalasi, koos nende oma kommete, usu ja harjumustega.

Leedu valitsus palus veel kolm aastat armuaega, et omad inimesed suudaksid ehk siis natukenegi maaostmisel konkurentsi pakkuda. Meie valitsuskoalitsioon seda ei tee. Eestis on leplik rahvas ja arutu valitsus.

Kõik müügiks! Kui müüdi meie tehaseid ja vabrikuid, siis ikka koos maaga, kuigi maa oleks võinud mõnekümneks aastaks rendile anda. Tehas ei ole ju igavene nagu seda on maa.

Oleme (jälle!) teistest palju lollimad. Hiinlased said tagasi Hongkongi, egiptlased Suessi kanali, panamalased oma kanali; ainult Eesti müüb ennast igasuguste, hädavajalikegi piiranguteta.

Eesti naised, ärge sünnitage ilusaid tütreid! Ka mõisaorjuseaegne „esimese öö“ õigus tuleb veel ükskord meie maale tagasi. Mõtle, kui hääletad!

Rein, parteitu

Varased „aprilliteesid“

Uue Eesti valitsused, kasutades oma mandaati, kaotasid kõrghariduse rahastamise, ning haridus jäigi töötama poole jõuga. Nüüd aga avastati: prestiiži tõstmiseks tuleb kõrgharidust ikka riiklikult rahastada! Miks pole nii varem tehtud, kui mandaat oli?

Ja sõidabki Eesti tööjõud üle piiri lauluga: „Noorus on ilus aeg ja meie ei tule iial tagasi...“ Väljarändajad kindlustavad seda riiki, kus nad elavad, Eestile aga jäävad tühjad kohad. Uue elukoha valimine on rahvahulkade eluküsimus.

Juhtivad parteid kuulutavad, et jätkavad endisel kursil. Vankumatult. Kodanikke see ehmatab: nii et jääbki kriis kestma?! Kui plaanis ei ole midagi muuta, siis ju ei muutu ka. Midagi ei saa muuta lubadustega.

Kindel kurss on hea, aga ainult ülesmäge. Igasugune seisak on halvast liikumisest halvem. Halb kord on parem kui korra puudumine. Osa vanu seadusi peab ahju viskama, nagu tehti kroonidega.

Kõige ajutisem võit käib petmisega – tõde jõuab inimesteni kiiresti. Valima peab vastutuse võtjat, kes on end näidanud kui tegija-inimene, rahvaga arvestav. Kui liidrid elavad valedes, kaotavad nad autoriteedi.

Kesknädala lugeja Viljandimaalt
(ümbrikul Suure-Jaani postitempel)

Mart Niklus kirjutab: Meie siin oleme tasakaalukad ja targad ega kogune nagu egiptlased hulganisti tänavatele ja platsidele selleks, et protesteerida näiteks tööpuuduse, toiduainete ohjeldamatu hinnatõusu, pensioniea tõstmise, valitsusametnike korruptsiooni, rahvuslike rikkuste mahaparseldamise, valimiseelsete tühjade lubaduste jms vastu. Muudkui aga laulame ja tantsime just nagu paarkümmend aastat tagasi: "Eestlane olla on uhke ja hää!", "Eestimaa on meie kätel!", "Eesti tuleb tagasi!", "Maa tuleb täita lastega ja lastelastelastega!", "Plats puhtaks!", "Ükskord me võidame niikuinii!" jne. Oleme ju nüüd sattunud ühest liidust teise, naudime selles "euroopalikke väärtusi" ning muudkui ootame "uusi võimalusi".

Valija leping Riigikogusse kandideerijaga

3. veebruari Maalehe esiküljel ilutses lepinguprojekt – sellist lepet tahab Mart Laar (IRL) sõlmida iga valijaga. Mina kui valija kirjutaksin Riigikogusse pürgijaga sõlmitavasse lepingusse aga ka järgmisi nõudmisi ja ülesandeid.

Riigikogu valimise seadus vajab kohest muutmist

Riigikoguliige peab eelkõige kandma vastutust oma rahva ees ja sõltuma oma valijatest. Valijatel peab olema õigus riigikogulane tagasi kutsuda (esitades 1000 allkirjaga avalduse). Vaja on ka seadust, mille alusel saaks kodanikud alustada ettepanekute tegemist oma riigi elu korraldamiseks.

Riigikokku peab pääsema see, kes sai rohkem hääli. Senine komme, et sissepääs sõltub kohast valimisnimekirjas, on ebaõiglane.

Riigikoguliikme erakonnavahetus on kõige suurem valijate reetmine. Kes vahetab erakonda, peab Riigikogust kohe lahkuma.

Täiendada tuleb ka Vabariigi Presidendi valimise korda. Rahvas peab ise otseselt saama presidenti valida.

Rahva päästmiseks

tuleb Riigikogusse saanul kohe esitada seaduseelnõud, mis näevad ette järgmist:

- Täielikult keelustada igasugune alkoholireklaam ja vähendada alkoholimüügikohtade arvu 50% võrra. Puhkepäevadel ärgu müüdagu kangeid (üle 5-kraadiseid) alkoholijooke. Keelustada tuleb magusate-lahjade piiritusjookide tegemine ja nendega kauplemine, sest need hukutavad meie noorsoo.
- Keelata vesipiibud (nende sissetoomine ja kasutamine ning nendega kauplemine).
- Kõik mängupõrgud tuleks ühe aasta jooksul sulgeda.
- Prostitutsiooniteenuse ostmine lugeda kuriteoks.
- Panna keeld lodevate elukommete ja vägivalla populariseerimisele televisioonis.
- Tuleb alustada liigkasuvõtjate ja spekulantide tegevuse piiramist. (Eelkõige kinnisvarasektoris, kus müüakse „miljonivaatega“ elamispinda, ja noor pere on sunnitud vabatahtlikult hakkama pangaorjadeks. Tänased pangaorjad enam ei sigine, ja eesti rahvas on määratud väljasuremisele.)
- Kehtestada tuleb astmeline tulumaks ja äriühingute brutokasum maksustada tulumaksuga.
- Keelustada tuleb anonüümne ropendamine internetis. (See ei ole sõnavabadus!)
- Pikendada tuleb selle seaduse kehtivust, mis keelab maa müümise välismaalastele.
- Ministriteks olgu asjatundjad-spetsialistid, mitte pelgalt poliitikud.

Riigikassa mõistlikuks kasutamiseks

tuleb muu hulgas ette näha järgmist:

- Kõrgeima palga riigis saavad president ja peaminister. Kui mõni erafirma maksab oma juhatusele kõrgemat palka, kui saab peaminister, tuleb kõrgem osa maksustada 50% tulumaksuga. (Rahva õiglustunnet on rängalt riivanud see, kui mõni kõrge riigiametnik, kes peab mingitel segastel asjaoludel ametist lahkuma, saab veel ka ränka hüvitist.)
- Poole võrra vähendada kõikide riiklike vastuvõttude kulutusi. (See käigu ka presidendi aastapäeva-vastuvõtu kohta 24. veebruaril.)
- Järgmistel Riigikogu valimistel lubada kulutada 1/3 summast, mis raisati 2011. a. valimistel.
- Lõpetada riigi ja omavalitsuste raha raiskamine igasugustele tulevärkidele – see on sõna otseses mõttes raha tuulde loopimine.
- Senine nn konverentsiturism tunnistada suureks raiskamiseks.

Sotsiaalse heaolu taastamiseks

Ka minimaalpalgaga töötegija peab pensionileminekul ühe tööaasta eest saama ühe staažiaasta. Arstiabi kättesaadavus viia sellisele tasemele, nagu oli 1985...1990. aastatel, ning tagada hambaravi ka tavalistele tööinimestele ja pensionäridele.

Ravimihindade ohjeldamiseks on vaja taastada riiklik ravimikaubandus.

Rahvas ootab riigilt kaitset

reklaamifirmade ikke eest. Hinnangute alusel on praegusest reklaamimahust hädavajalik (kasulik ühiskonnale) vaid veerand. Niisuguse selge raiskamise peavad ju kõik elanikud omast töövaevast kinni maksma – oled sunnitud tasuma kauba (reklaam) eest, mida sa pole saanud.

Riigikokku valitud peavad oma valijatele vähemalt kaks korda aastas aru andma.

Nad ei tohi õhutada rahvustevahelist vihavaenu. Russofoobia on toonud meie riigile korvamatut kahju; kui senine praktika jätkub, võivad tagajärjed olla katastroofilised.

Eeltoodud nõudmisi ja ülesandeid pani kokku väike rühm Varbla valla elanikke.

Manivald Müüripeal
79-aastane valija Varbla vallast, Pärnumaa

Välisraha Eesti poliitikas *II osa*

Nii peaminister Andrus Ansip kui ka president Toomas Hendrik Ilves on nn kirikuskandaali lainel tauninud kirikute välisrahastamist ja kirikuehituse sidumist poliitikaga. Ometi on nii välisrahastuse kasutamine kui ka side valimiskampaaniaga Eesti ühiskondlikus praktikas seni olnud pigem reegel kui erand.

Algus 9. veebruari Kesknädalas

Eesti Kirikute Nõukogu täitevsekretäri kt Ruudi Leinus kinnitas jõulude eel, 22. detsembril Delfis, et kirikud on välismaalt abi saanud: "Seda praktikat on olnud. Kirikuhoonete püstitamiseks on seda abi küsitud ja saadud." Ta tõi näiteks, et Tallinnas Narva maanteel olev Eesti Metodisti Kirik ja Tartu Kõrgem Usuteaduste Seminar on ehitatud välisabiga. "Vähemal või suuremal määral seda abi küsitakse, üldjuhul küsivad seda abi kirikujuhid ise. Põhimõtteliselt ei ole see uus asi ja see on üpris tavaline praktika."

Kirikute jaoks välismaalt raha hankimine on leidnud endale olulise koha ka valimisvõitluses.

Kõige suurem välisraha kasutaja on Eesti Evangeelne Luterlik Kirik.

Tartu linnapeaks oleku aegadel oli Andrus Ansipil läbi mitmete valimiste üks valimisratsusid Jaani kiriku taastamine. Linnapea oli Jaani Kiriku Sihtasutuse nõukogu esimees; nõukokku kuulus ka tollane Tartu Ülikooli rektor, praegune Eesti kaitseminister Jaak Aaviksoo.

Tartu Postimees kirjutas: "Millal Jaani kirik lõplikult valmis võiks saada, ei julge Ansip ennustada, sest puudu on veel umbes 55 miljonit krooni.

"Kui saame igal aastal riigilt 5 miljonit krooni, siis läheb 11 aastat," tõdes ta. "Aga ega kirikut saagi teha nii, et plörts, ja aasta lõpuks valmis. Jumalaema kirikut Pariisis ehitati 300 aastat. Austusväärne on just see, et kirikut ehitatakse põlvest põlve.""

Aastail 1989-2005 kestnud gootika arhitektuuripärli taastustöödeks kulutati 119 miljonit krooni. Eesti riik andis selleks 55 miljonit ja Tartu linn 11 miljonit.

EELK kauaaegne koostööpartner Saksamaalt, Põhja-Elbe Kirik toetas renoveerimist 8 miljoni krooniga. Taastatud Jaani kiriku avatseremoonial osales Saksamaa LV president Horst Köhler abikaasaga. Kõnelejate hulgas oli ka peaminister Andrus Ansip koos linnapea Laine Jänesega.

(Põhja-Elbe Kirikult tulnud rahasumma oli tegelikult ilmselt oluliselt suurem kui 8 miljonit krooni. Tartu linnavalitsuse pressiteade 6. juunist 2008 räägib "kümnetest miljonitest kroonidest", kusjuures jätkus Saksa raha eest terrakotaskulptuuride renoveerimine.)

Põhja-Elbe Kirikule on rahataotluse esitanud ka Tartu Pauluse kirik; seni rahastamise kinnitust pole. Ekslinnapea Laine Jänes aga tegeles Pauluse Kiriku Sihtasutuse loomisega. Saksamaa Põhja-Elbe Kiriku rahaline toetus tervele EELK-le on pidev ja massiivne ning toimub lepingute alusel.

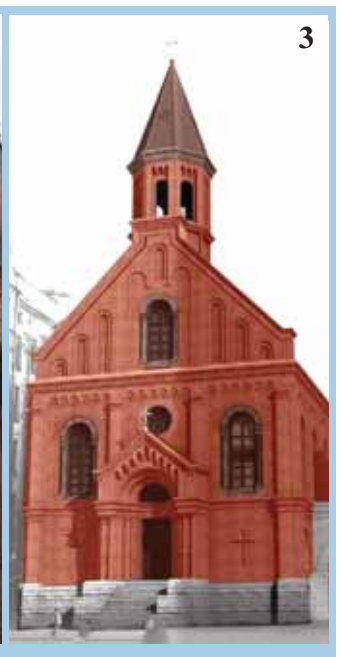

KOLM JAANI KIRIKUT: Ühenimelised, ent erineva käekäiguga nii läbi ajaloo kui ka tänapäeval – uuestisündi läbi tehes. (1) Tallinnas läks restaureerimine – töö kiire ja korralik – maksma ligi 18 miljonit krooni: kaheksa võttis kanda kogudus, ülejäänu katsid Tallinna linn ja Eesti riik. (2) Tartus paisus ettevõtmine pikaaegseks ja välismaiste abistajate toel tehtuks. (3) Peterburis esindab pühakoja uutmine Eesti maksumaksjate suutlikkust.

Äsja anti teada, et ees ootab ka vahepeal kehakultuuri teeninud Tartu Maarja kiriku hoone tagasitaastamine pühakojaks, Pärast jaanipäeva on oodata kirikutaastamise ideekonkursi tulemusi. Eks siiagi ole oodata välisraha!

Eesti Vabariik ise aga rahastab Eesti Kontserdi kaudu Peterburi Jaani kiriku taastamist. (Riigikontrolli väitel on seda tehtud ebaseaduslikult ja liiga kallilt.)

Kui Eesti riik jätkab senist suhtumisliini, et Tallinnas Lasnamäele Venemaalt tuleva toetusega kiriku rajamine on julgeolekurisk, siis pole ilmselt võimalik tulevikus tagada kaitset Vene sisepoliitilise turbulentsi vastu Eesti maksumaksjate raha eest taastatud luterlikule Jaani kirikule Peterburis.

Leidub ka paremaid seiku. Lasnamäe kiriku ehitamine on näiteks olnud Reformierakonna ja Keskerakonna 2002. aasta koalitsioonileppes: erakonnad toetavad üheskoos algatust rajada Lasnamäele õigeusu kirik. Samuti lubati üheskoos riigiga toetada Kirikurenessansi projekti.

Välisraha + globaalpoliitika

Postimehes 16. detsembril 2010 ilmunud Tuuli Kochi artiklist puhkenud nn kirikuskandaal võib häirida Lääne ja Venemaa lähenemist.

Sel juhul satub Eesti Venemaaga suhete korrastamisest huvitatud Lääne tugeva poliitilise surve alla, mis paratamatult toob kaasa Eesti autoriteedi languse nii Läänes kui ka Idas.

Välispoliitilisi tagamaid

Alanud on Lääne ja Venemaa lähenemine, sest USA ja Euroopa Liidu, aga ka Venemaa peamiseks globaalseks konkurendiks on tõusnud Hiina. Lääs tahab vältida toormerikka Venemaa suubumist Hiina mõjusfääri, Venemaa huvid Läänes on aga ajalooliselt, majanduslikult ja kultuuriliselt oluliselt tugevamad kui Venemaa huvid Kaug-Idas.

Seda lähenemist tähistavad muu hulgas Obama administratsiooni retoorika Venesuhete nn taaskäivitamisest, vastastikune tuumarelvastuse piiramine ning koostöö Afganistani ja Iraaniga seotud küsimustes. Samuti kuuluvad siia Venemaa astumine WTO-sse, Euroopa Liidu ja Venemaa vahelise gaasijuhtme rajamine Läänemerre, aga ka viisavabaduskõnelused.

Eestile lähem signaal muutunud paradigmast on Poolas toimunud järsk pööre suhtumises Venemaasse. Läti presidendi hiljutine Moskva-visiit kinnitas, et uuteks avanguteks ollakse valmis ka Balti riikides. Lähiminevikuga võrreldes muutus 2010. aastal järsult ka Eesti valitsuspoliitikute Venesuunaline retoorika. Eesti toetab nüüd Euroopa Liidu ja Venemaa vahelist viisavabadust, rõhutab Venemaalt lähtuva turismi ja sealsete põllumajanduskaupade müüritur-gude tähtsust Eesti majandusele. Tähtsaks peetakse ka piirialade koostööd.

Enam ei vastusta Eesti ka gaasijuhtme ehitamist Läänemerre. Venemaa energiast lahti ütlemise asemel on Eesti võtnud kursi Vene elektri sisseostmise suurendamisele alates 2016. aastast.

Riikide lähenemist on tugevasti toetatud kultuurisidemete arendamisega. Eesti suurimaks riiklikuks investeeringuks Venemaal on Jaani kiriku taastamine Peterburis.

Lasnamäe kiriku ümber tekitatud skandaal

võib olla kahetise mõjuga: Eesti-Vene suhted halvenevad või paranevad.

Juhul kui kõnealuses erioperatsioonis tegid Eesti ja Vene eriteenistused koostööd, ei too see kaasa komplikatsioone riikidevahelistes suhetes. Juhtum vaid kinnitaks oluliselt lähenemist, mis on jõudnud ka luure valdkonda. Sel juhul on kokku langenud Eesti poliitilise juhtkonna Savisaare-vastane tellimus ja Venemaa juhtkonna huvi tagandada AS Venemaa Raudtee president Vladimir Jakunin.

Ka juhul, kui Savisaar ja/või Jakunin elavad skandaali üle ning lähitulevikus saavutavad oma riikide poliitikas praegusest juhtivama positsiooni, poleks neist kummalgi huvi eriteenistuste poliitikas osalemise episoodi kasutada riikidevahelise suhete kahjustamiseks, sest nemadki toetavad Eesti–Vene lähenemise jätkumist.

Kui aga oli tegemist Eesti eriteenistuse "soologa", siis on selle potentsiaal Eesti–Vene suhete kahjustamiseks vägagi arvestatav. Kahtlus, et Eesti eriteenistus on Jakuninit ja Savisaart jälginud Venemaa territooriumil, on veel ümber lükkamata.

Kirikuehituse rahastamisega ja riikidevaheliste majandussidemete edendamisega tegeleva Jakunini varjatud jälgimine Eesti alal Eesti eriteenistuse poolt pole samuti tegevus, mida saaks käsitada Venemaa suhtes sõbralikuna. Jakunini niisugune jälgimine võib legitimeerida nii Vene kui ka Eesti kodanike varjatud jälgimist Vene eriteenistuste poolt Eesti territooriumil.

Eesti Vene-poliitika nõrgeneb veelgi. Ilmselt on skandaalil ka majanduslik mõju, mis seekord võib eriti ohustada turismi. Tallinna Euroopa kultuuripealinnaks saamise eel taaslõi ametlik Eesti ise endast ebasõbralikku kuvandi venelaste suhtes, nähes õigeusukiriku ehitamise rahastamises julgeolekuohtu. Kelle huvides sellised aktsioonid toimuvad?

Euroopa Liidu transpordivoliniku Siim Kallase (Reformierakond) sekkumine rahvusvahelisse skandaali Venemaa raudteejuhi vastu võib kahjustada Euroopa Liidu ja Venemaa strateegilist koostööd transpordi valdkonnas ning omakorda õõnestab Eesti positsioone Euroopa Komisjonis.

Sisepoliitilisi mõjusid

Kõige olulisem on Riigikogu valimiste kampaania sihiku pööramine hinnatõusult, tööpuuduselt ja massiliselt väljarändelt nn Vene küsimusele. Kriisiraskuste eest peavastutust kandvad Reformierakond ja IRL püüavad oma toetajaskonda mobiliseerida just sellele küsimusele tuginedes.

Samast ajendist tingitud sotsiaaldemokraatide lahkumine Tallinna koalitsioonist välistab neil vene valijate häälte saamise. Sotsid, kes ründavad IRL-i ja Reformi häälesegmenti, võivad selles skandaalis osutuda suurimaks sisepoliitiliseks kaotajaks.

Nn kirikuskandaal ilmselt aktiviseerib Keskerakonda toetava venekeelse valijaskonna. Ulatusliku ajupesu tagajärjel võib skandaal ära viia osa eestlaste hääli, kuid tõenäoliselt toob juurde nende hääled, kes otsustavalt protesteerivad eriteenistuste kasutamise vastu poliitikas.

Kui Keskerakond suudab oma valimiskampaania keskme tagasi viia hinnatõusu, tööpuuduse ja väljarände küsimustele, kaasatakse suurim osa seni poliitikas pettunud valijaskonnast.

Keskerakond on vastu pidanud valitsusparteide, kaitsepolitsei ja meedia pretsedenditule rünnakule, mille peamiseks eesmärgiks erakonna esimees valimiskampaania hakul poliitiliselt elimineerida.

Kirikuskandaal järjekordselt teravdab Eesti ühiskonnas rahvuse pinnal kulgevat eraldusjoont. See omakorda suurendab äärmuslike vene erakondade esiletõusu võimalust, mida kaitsepolitsei on seni püüdnud ära hoida. (Kapo on oma aastaraamatuis avalikult kinnitanud osalemist sellises poliitikas.) Äärmusveneluse toel tugevnevad ka äärmuslikule rahvuslusele tuginevad eesti parteid. Pronksiöö korraldamisega haaras selles diapasoonis juhtrolli Reformierakond, tõrjudes kõrvale IRL-i, kes oli juba varem kõrvale tõrjunud väiksemad rahvuslaste erakonnad.

Kirikuskandaaliga kaasneb ka Vabariigi Presidendi institutsiooni nõrgenemine

Sotsioloog Andrus Saare sõnul ei vaja Eesti Vabariik valitsuskoalitsiooni ripatsina esinenud riigipead, vaid kogu rahva presidenti. Reformierakond on T. H. Ilvese läbipõrumisel vaba toetama ka teisi presidendikandidaate, kuid Ilvese võimalused Reformierakonnast distantseeruda on peaaegu olematud.

Lõpp

TALLINNA TV
21. –27. VEEBRUAR

ESMASPÄEV, 21. VEEBRUAR
09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: multifilm*
10:15 Terve tervis*
10:45 Kultuuripealinn 2011*
11:15 KodanikuTV. Südamelt ära. Kommentaar*
11:30 Akadeemiline tund*
12:15 Mälumäng: Kes seljatab Tallinna?*
13:15 Kuum ja terav*
13:55 Hortus Musicus Kadrioru lossis*
14:55 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:15 Lied der Heimat - Kodumaa laul
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Kukkumine
23:00 KAVA
23:05 Lied der Heimat - Kodumaa laul*
23:50 Pealinnapilt*
00:20 TÄNA*
00:50 Kukkumine*
02:50 InfoTV

TEISIPÄEV, 22. VEEBRUAR
09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr*
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:15 Lied der Heimat - Kodumaa laul*
11:00 Pealinnapilt*
11:30 TÄNA*
12:00 Hortus Musicus Kadrioru lossis*
12:50 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:25 Õigusnõu
19:45 Linnapea ja tema meeskonna kohtumine Lasnamäe linnaosa rahvaga
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Karmid ajad
23:00 KAVA
23:05 Õigusnõu*
23:25 Linnapea ja tema meeskonna kohtumine Lasnamäe linnaosa rahvaga*
00:10 TÄNA*
00:40 Karmid ajad *
02:40 InfoTV

KOLMAPÄEV, 23. VEEBRUAR
09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr*
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:25 Õigusnõu*
10:45 Linnapea ja tema meeskonna kohtumine Lasnamäe linnaosa rahvaga*
11:30 TÄNA*
12:00 OTSE: Linnavalitsuse pressikonverents
12:30 Akadeemiline tund*
13:15 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:20 Terve tervis
19:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
20:00 Kultuurimeeter.
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Nomaad
22:55 KAVA
23:00 Terve tervis*
23:10 Linnavalitsuse pressikonverents*
23:40 Kultuurimeeter*
00:10 TÄNA*
00:40 Nomaad*
02:35 InfoTV

NELJAPÄEV, 24. VEEBRUAR
09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: Vurr
09:40 TeTeVeke: multifilm
09:50 Aleksei Turovski lood, 5.
10:20 Kultuurimeeter*
10:50 Kultuuripealinn 2011*
11:20 Oliver Twist
13:30 Birgitta festival 2010: "Opera @ pop-jazz"
15:40 Dokumentaalfilm. Vabaduse väljak vabaks! Režissöör Peeter Brambat
16:25 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Vurr*
19:10 TeTeVeke: multifilm*
19:15 Dokumentaalfilm. Rein Otsason ja tema aeg
20:00 Dokumentaalfilm. Vabaduse väljak vabaks!*
20:45 Birgitta festival 2010: "Opera @ pop-jazz"*
22:55 Birgitta festivali telgitagused
23:15 KAVA
23:20 Aleksei Turovski lood 5*
23:50 Dokumentaalfilm. Rein Otsason ja tema aeg*
0:20 Dokumentaalfilm. Vabaduse väljak vabaks!*
0:50 Birgitta festivali telgitagused*
1:10 InfoTV

REEDE, 25. VEEBRUAR
09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr*
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:15 Aleksei Turovski lood 5*
10:45 Dokumentaalfilm. Rein Otsason ja tema aeg*
11:30 Dokumentaalfilm. Vabaduse väljak vabaks!*
12:15 Birgitta festivali telgitagused*
12:35 Oliver Twist *
14:45 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 Terve tervis
19:20 Kuum ja terav
20:00 Kultuuritehas
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Mälumäng: Kes seljatab Tallinna?
22:00 Teise mehe pea, 5/6. Teleseriaal
22:40 Must lammas
00:10 KAVA
00:15 Terve tervis*
00:25 Kuum ja terav*
01:05 TÄNA*
01:35 Must lammas*
03:05 InfoTV

LAUPÄEV, 26. VEEBRUAR
09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: Vurr*
09:40 TeTeVeke: multifilm*
10:00 Hommikukohv
10:30 Eesti lõvid
10:50 Kultuuritehas*
11:20 Terve tervis*
11:30 Garaažist välja*
12:00 Teise mehe pea, 5/6*
12:40 Birgitta festival 2010*
14:50 Birgitta festivali telgitagused*
15:10 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:20 Terve tervis*
19:30 Dokumentaalfilm. Savisaar. 1.osa
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Garaažist välja
21:15 Elizabeth I, 1. osa
23:00 KAVA
23:05 Dokumentaalfilm. Savisaar. 1.osa*
00:05 Garaažist välja*
00:35 Elizabeth I, 1. osa *
02:20 InfoTV

PÜHAPÄEV, 27. VEEBRUAR
09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: multifilm
10:00 Terve tervis
10:30 Hommikukohv*
11:10 Kultuurimeeter*
11:40 Lied der Heimat - Kodumaa laul*
12:25 Mälumäng: Kes seljatab Tallinna?*
13:25 Garaažist välja*
13:55 Elizabeth I, 1. osa *
15:40 Eesti lõvid*
16:00 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:10 Birgitta festivali telgitagused*
19:30 Dokumentaalfilm. Savisaar. 2.osa.
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Metsik graatsia
22:20 KAVA
22:25 Dokumentaalfilm. Savisaar. 2.osa*
23:25 Metsik graatsia *
01:00 InfoTV

Lastenausgleicharchiv Bayreuthis ja Eesti 20. sajandi lugu

Lastenausgleicharchiv'i hoone Bayreuthis avati 20. oktoobril 1999. aastal. See tähendas väga olulise institutsiooni toomist täiesti uude seisu. Uue aastatuhande algus pidi andma väljavaate Teise maailmasõjaga seotud teemade laiemaks uurimiseks.

PEETER JÄRVELAID

Praegu end Richard Wagneri linnana maailmale tutvustav Bayreuth kandideeris selle institutsiooni saamiseks Baieri liidumaa toetusel juba aastal 1985. Üleriigilist arhiivi tahtsid sel ajal endale Bayreuthi kõrval saada veel 16 kandidaatlinna.

1994. a sõlmiti juba konkreetne leping, mille alusel hakati Bayreuthi endist haiglahoonet ümber ehitama nüüdisaegseks arhiiviks. Arhiivi ehitus oli tõesti põhjalik, sest sisuliselt jäi vanast haiglast mäe peal alles ajaloolise hoone fassaad, mis oli muinsuskaitse all, aga fassaadi taga tekkis ehituse käigus väga moodne arhiivi eritingimustele vastav ehitis.

Hoones on klimatiseeritud arhiiviruume 5600 ruutmeetrit. Kuid juba enne ehituse algust oli Bayreuth pagendatutega seotud materjalide varjupaik, sest 1989. a oli linnas loodud tulevase keskarhiivi vahearhiiv. Bayreuthi on koondatud ligi 3,5 miljonit toimikut. *Lastenausgleicharchiv*'i loomine on Saksamaa viimase aja suurim arhiiviprojekt.

Kas 3,5 miljonit toimikut on vähe või palju?

Teise maailmasõja lõppfaasis jäi pagendatute staatusse umbes 14 miljonit sakslast, kes oma asualadelt pidid sõja käigus ja järel lahkuma. Pärast Teist maailmasõda kujundas Saksamaa Liitvabariik süsteemi, mis võimaldas pagendatu staatusse arvatutel ja nende pärijatel saada kompensatsiooni varasemasse elukohta jäetud vara eest.

Väidetakse, et 1949., 1952. ja 1969. aasta seaduste ja nende täienduste alusel esitati vähemalt 57 miljonit kompensatsioonitaotlust. On selge, et nii mahuka finantsprojekti teostamine polnud lihtne. Seda enam, et enne majandustõusu Saksamaa Liitvabariigis olid sellise fondi antavad summad elanikele üpris suur koorem. Põhimõte oli lihtne: kõik Saksa kodanikud, kes elasid Saksamaa Liitvabariigis ja kelle kinnisvara oli Teise maailmasõja järel säilinud, maksustati spetsiaalse kinnisvaramaksuga. Peale selle tulid maksed riigilt. Sellest fondist said sõjaajal idaaladel kahju kannatanud hüvitist, mida ei arvutatud sotsiaalse toetuse põhimõttel (elab puuduses), vaid konkreetse kinnisvara kaudse hindamise tulemusel. Tänu kompenseerimisele said oma elu sõja järel parandada vaid varakad.

Saksamaa Liitvabariik oli keerulises olukorras oma õigusliku järjepidevusega. Nüüd on see teema loomulikult tühine, kuid kohe sõja järel oli näiteks USA valitsusel selle aja suure autoriteedi juut Hans Kelseni (Viini ja Kölni ülikooli kunagine riigiõiguse professor, kelle juures enne sõda õppisid eestlased A.-T. Kliimann ja J. Vaabel) seisukoht, et USA valitsus ei peaks tunnistama 1949. aasta Saksamaa Liitvabariiki Saksamaa õigusjärglaseks. Saksamaa Liitvabariik luges seda õiguslikku järjepidevust eksistentsiaalseks küsimuseks.

Vara kompenseerimine

Ida-alade sõjakahju alla läks Saksamaa Liitvabariigi kompensatsioonide süsteemis ka 1941. aastal Eestist järelümberasumise käigus lahkunute mahajäänud vara hüvitamine. See oli delikaatne teema, sest 1941. aastal oli NSV Liit maksnud nende inimeste vara eest kaubana lepinguliselt 200 miljonit riigimarka.

Kolmas *Reich* oli andnud lubaduse 1941. aasta lepingulistele järelümberasujatele, mille tõttu nad lootuses kogu vara kompenseerimisele olid teadlikult loovutanud oma vara NSV Liidu võimudele.

Teise maailmasõja järel on Saksamaa hoidunud selles küsimuses tagaplaanile ja väitnud, et ei NSV Liidu ega tolle õigusjärglase Venemaaga pole tal majanduslikke vaidlusi. Teise maailmasõja järel hakkas Saksamaa Liitvabariik, toetudes suurelt osalt oma kodanike maksudele, maksma hüvitist, mida Kolmas *Reich* oli olnud kohustatud tegema. Selleks loodi Saksamaal erifond, mis tekkis riigi eraldatud rahast ja sisuliselt kinnisvara erimaksust.

Põhimõte oli selles, et need Saksamaa Liitvabariigi kodanikud, kel oli õnne ja kelle kinnisvara elas sõja hävitava osa üle, maksid solidaarsusest nende Saksa kodanike suhtes, kes sõja käigus oma kinnisvara kaotasid, sellesse fondi makse. Oluline on siin rõhutada (mida harva tehakse), et 1952. aasta seadus toonitab: solidaarsusseaduse, mida levinud lühendina nimetatakse *LAG*, puhul pole mingil juhul tegemist sotsiaalabiga, sest inimese materiaalne olukord taotluse esitamise ajal ei oma üldse tähtsust. Kompensatsiooni arvutamise alus on vaid eelmisesse elukohta jäänud vara väärtus, vara olemasolu pidi hüvitise taotleja suutma ise tõestada *Lastenausgleichamt*'ide töötajatele.

AJALOOLINE MURRANG: Baltisakslaste lahkumine 1939-1941 emamaalt Vaterlandi.
Saksamaa arhiivifotod

Kui aastatel 1941–1944 oli Saksa riigil võimalik kontrollida reaalse vara olemasolu ja selle väärtust, siis 1949. aastast toetusid ametivõimud tunnistajate ütlustele. On selge, et siis suurenes eksimuste hulk.

500 jooksvat riiulimeetrit

Praeguseks on Bayreuthi arhiivi talletatud eelkõige positiivselt lahendatud taotluste alusmaterjalid (isikutoimikud), mis Saksamaa Liitvabariigi eri liidumaade kontorites on lõpetatuks tunnistatud ja sellega alaliseks säilitamiseks Bayreuthi saadetud.

Kuid need toimikud on ka väga suure finantsprojekti alusmaterjal, sest 1949. aastast kuni 1995. aasta 1. jaanuarini maksti pagendatutele ja nende pärijatele eri vormis kompensatsioone, kuid ikka lähtudes nende varasemasse elukohta jäänud varast, umbes 140 miljardit Saksa marka ehk 70 miljardit eurot.

Praegu arvatakse, et Saksamaa Liitvabariigi kohalike omavalitsuste *Lastenausgleich*'i ametnike käes on veel toimikuid, mida mõõdetakse umbes 500 jooksva riiulimeetriga.

Bayreuthi arhiivis asuvad seega väga tähtsad allikad meie 20. sajandi ajaloo mõistmiseks. Kui öelda otse, on siin materjalid nendegi inimeste kohta, kes Eesti saatuseaastatel, pärast 23. augustit 1939 keerulistes oludes tegid valiku otsida ühe diktatuuri käest pääsu, minnes teise kaitse alla. Saades kiirkorras Saksamaa kodanikuks, võtsid mehed siingi osa sõjategevusest (pääs sõja eest oli suhteline), olles sageli idarindel kardetud Venemaa pinnal, ent nüüd Saksa sõdurina.

Viimane väide pole etteheiteks, vaid seletuseks, et Bayreuthis säilitatav vajab põhjalikku teaduslikku uurimist.

Sellest arhiivist on tulnud suhteliselt kiireid vastuseid meie advokaatidele, andes teada, nagu poleks arhiivis mõne otsitava isiku kohta mingeid materjale (selgitamata, et arhiivi lisandub iga päev toimikuid kohalikelt omavalitsustelt), kuid uurijate tegevus on siin veel piiratud.

Olen üks õnnelikke uurijaid, kellele on palju materjali uurimiseks kätte antud. Kuid enne kui hakkame looma (Mahtra mõisasse) baltisaksa muuseumi, tasub mõelda, kuidas Eesti inimestele oluline ajalooline teave Bayreuthist meie arhiivi vähemalt koopiatena jõuaks.

Oleme ju Euroopa Liidu riik, millel väga heal tasemel arhiivisüsteem, mis on isegi moodsam kui sama aus arhiiv Baierimaal.

Toimetuselt:

*Peeter Järvelaidi kirjutis ilmus 19. oktoobril 2010 Pärnu Postimehes ning ilmub Kesknädala lugejate palvel autori ja maakonnalehe nõusolekul nüüd ka siin – seoses 18. veebruaril Tallinna linnavalitsuse poolt korraldatava rahvusvahelise konverentsiga **„Umsiedlung 1939-1941 ja selle järelmid Ida-Euroopale 21. sajandil“**, kus autor peab ka samasisulise ettekande.*

Savisaare vastaste usaldusväärsusest

Kes teie seast ei ole patustanud, visaku esimesena teda kiviga.

Jeesus (Joh. 8,7)

Eelmise "vaikiva ajastu" algusest 1934. aastal tänini on Eesti meedia materiaalse tegelikkuse varjamiseks igasugu müüte ja illusioone loonud. Järgmisel neljal aastal on oodata elektrihinna tõusu poole võrra, eurotoetuste äralangemise tõttu riigieelarve vähenemist veerandi võrra, haigekassa reservide ammendumist ja sündivuse langust, mis senise poliitilise kursi jätkudes teeb rahvale lõpu. Elu normaliseerimise asemel rünnatakse üha jõhkramalt Edgar Savisaart, Keskerakonda (KE) ja Tallinna linnavalitsemist. See kõik küünib juba hullumeelsuseni.

KARL LUST
SDE

Riigi ja kiriku, poliitika ja eetika olemuse ning suhete mõistmisel pole aastatuhanded sõdu ega sõnu täit selgust toonud. Vähemalt viimased miljon aastat on inimsoo olemasolu üldse võimalikuks teinud suurema grupi ühine hool oma järglaste eest ja koostöö. Parempoolsus on seda hävitanud. Kapitalistliku ühiskonna kohta kehtib Niccolò Machiavelli (1469-1527) tähelepanek, et seda ei juhi mitte Jumal (eetika), vaid materiaalne huvi, ning probleem on selles, kuidas vältida kuritegelikus ühiskonnas kõige halvemate võimuletõusu.
Kes võiksid olla halvimad ja ebausaldusväärseimad Eestis?

Postimees

avaldas (16.12.2010) Tuuli Kochi artikli "Edgar Savisaar on Venemaa mõjuagent", mis eeldab riigisaladuse lekitamise teadmist ja koostööd kaitsepolitseiga.
Mida tähendab sõna "mõjuagent"? Kas Obama, Merkel ja Zatlers, Soome poliitikutest ja Berlusconist rääkimata, on samuti seda? Siinkohal meenuvad PM eelkäija "Edasi" laimavad ja sageli põhjalikud artiklid poliitilistest süüdimõistetutest. Jäägu ütlemata ajakirjaniku nimi, keda KGB neile protsessidele usaldas lasta ning kes selle ajalehe juures praegugi töötab. Salateenistuste usaldus väljaande suhtes püsib. Nüüd naudib ta Eestis monopoli *Wikileaks*'i dokumentidele ja nende tõlgendamisele.
Erinevalt teistest ajalehtedest tekkis praegune PM ebaausalt, muutes lehe nime ja skvottides oma eelkäija lugejaskonna. Omaaegsest usaldusväärsest ja üldiselt väga inimsõbralikust linnalehest on saanud julm, ebainimlikkust propageeriv parteileht, mis kuulub väliskapitalile. Oma vaimult sarnaneb ta leninliku "Pravdaga"; eetilise tõe ja tõelikkuse kohta on vene keeles hoopis teine sõna: *istina*.

Aateinimesed,

kes on alati E. Savisaart vaenanud, korraldasid 1987. a Hirvepargis miitingu, kus umbes pooled kohaletulnuist võisid olla töölismalevlased, militsionäärid ja kagebistid. Tunne Kelam jälgis toimuvat põõsastest. Kõige julgemad aateinimesed asutasid ERSP, mille algust rahalise poole pealt ilmestab väga must tegu – väliseestlaste poolt meelsusvangidele ja nende peredele kogutud raha riisumine. Küllap jagasid raha ERSP ja KGB isekeskis.
Toimunust kirjutas vaid Päevaleht ja asi vaikiti maha. Oli eluohtlik aeg ja toimunu näitas, et osapooled on kõigeks valmis. Otseseks ohvriks osutus ühe vabadusvõitleja paljukannatanud teismeline tütar, kelle enesetappu rahaline abi aidanuks ehk ära hoida. Hiljem kujunes enamlastekelamlaste liit reaalselt omariikluse eest võitleva Rahvarinde ja selle juhi Edgar Savisaare vastu. Oma võimu nimel oldi valmis ohverdama nii iseseisvus (meenutagem nende käitumist iseseisvusreferendumi või augustiputši päevil) kui ka rahvas.
"Riik algab rahast" (H. Runnel). Iseseisva riigi esimesed valimised võitis Mart Laari juhitud Isamaa, sest tema valimiskampaania oli tänu Läänest saadud toetusele erakordselt kallis ja tehtud välismaa eeskujusid järgides. Vastutasuks said väliseestlased siiajäänute arvelt oma vara tagasi. Eesti maa tühjendati harijatest – ilmselt välismaalastele elu- ja puhkeruumiks. Enamik rahva varast müüdi Läände, kelle "agendiks" oli enamik parempoliitikuid.

President Lennart Meri

korraldas 1995. aasta novembris lindiskandaali, väites ETV-s, et demokraatia on ohus. E. Savisaar koos Vilja Savisaarega (*toona Laanaru - **Toim**.*) oli lindistanud oma kõnelusi, mis mitmel pool on tavaline. Nüüd lindistab kaitsepolitsei, demokraatia kaitseks, pikemat aega ilma kohtuniku kirjaliku loata opositsioonijuhi vestlusi.
Toonase presidendi skandaalitamise ja ekstravagantse käitumise motiiviks oli hirm, et tema "KGB-le elatud elu" (agendinimi "Nikolajev") avalikuks tuleb ja toimik Moskvast välja antakse. See oleks määrinud Eesti mainet ja pärssinud kagebistide karjääri. Kunagises intervjuus Urmas Otile märkis ENSV RJK viimane ülem Rein Sillar, et nad "on juba võimul". L. Meri teenis KGB-d avalikult piirivalves tõlgina ja VEKSA-s; viimase kohta on dokumendid ka avalikustatud. Kirjanike Liidu välissekretärina kuulus L. Meri ENSV tippnomenklatuuri. 1996. a septembris leiti Lielupe jõest Ülo Koidu (Meri ülemus VEKSA-s, "Jaan-2") laip. Mõni kuu hiljem põles sama saladuslikult tulekahjus kogu tema kraam, hukkus ka kasupoja naiseema. Kes KGB-st midagi teadsid, pidid vaikima. Kadus dissidentliku liikumise võimalikuks teinud "organisatsioonita organisatsioon" ehk usaldusväärsete inimeste võrk.
E. Savisaar oli L. Meri elu mustast (punasest) poolest teadlik. Huvitav on seegi, et küüditajaid jt represseerijaid on hakatud kohtusse tooma alles sajandivahetusel.

2010. a jõulude ajal luges Tartu Pauluse kirikus evangeeliumi vaimuliku asemel Laine Jänes.

Peaminister Andrus Ansip

oli esimene, kes väga varakult teatas, et välistab koostöö E. Savisaarega. Komparteilist karjääri alustas ta Tartu Riiklikus Ülikoolis, nõudes usklike üliõpilaste "ränka karistamist". Partei edutas teda EKP Tartu rajoonikomitee osakonnajuhatajaks, mis andis tema ülesandeks ka KGB kureerimise. 2. veebruaril 1988 tõi ta Tartus nõukogude võimu kaitseks välja terve Vanemuise kvartali täie kilpide ja kumminuiadega ning kes teab millega veel relvastatud miilitsat ning (R. Närska sõnul) kahetses, et koeri rahva kallale ei aetud. Provotseerinud üliohtliku ja ettenägematute tagajärgedega Pronksiöö, ta seda viga teha ei lasknud.
Rahameheks sai A. Ansip Tartu Kommertspanga (kunstliku?) pankroti haldurina. Pangalt võetud laenude kattevara väärtus kasvas ülikiirelt. Ta kuulub Tartu Rotary klubisse, kes tema linnapeaks oleku ajal linna rikkusi omavahel ilma konkursita jagas.
Reformierakonna esimene juht Siim Kallas oli EKP KK liige. Lisaks 10 miljoni dollari kadumisele on teda seostatud VEB-fondiga Venemaale jäänud 64 miljoni dollari saatusega (T. Kümmel). Kusagile pidi pensionäride kirsturaha kaduma ja kusagilt pidi dollarikommunistide hiigelvarandus alguse saama. Reformierakond on hea seisnud omamaise panganduse hävitamise eest, mis on riigist välja viinud miljardeid kroone. Kas seda tehti tasuta? Eesti uusrikaste rikkused on tulnud paljuski tööinimeste kunstlikult madala palga arvelt. "Kui töötasu langeb, kasvab kasum," kirjutas D. Ricardo 1817. a. Selle põhimõtte rakendamisel on RE stabiilne olnud.

Nüüd tundub, et oleme ohvriks toodud KGB, FSB ja CIA võigastele mängudele.

President Toomas Hendrik Ilves

lubas E. Savisaart uude valitsusse mitte lasta. See lõhestab Eestit veelgi enam, ka juriidiliselt, muutes presidendi valitsemiskõlbmatuks.
Nende kahe vastasseis pärineb raadio "Vaba Euroopa" aegadest, kus T. H. Ilves põlastas ja kahtlustas Rahvarinnet ja toetas Eesti Kongressi, olles seega meie reaalse iseseisvumise vastu. ("Vaba Euroopa", mis loodi LKA raha eest ja juhtimisel, ei suutnud taibata, et N. Liit laguneb, ja president George Bush väljendas veel 1991. a suvel vastuseisu Eesti iseseisvumisele.)
Münchenis töötas Ilvese alluvuses ka KGB agent Riho Mesilane. Meie ookeanitagune talent on ilmselt ise Trilateraalse Komisjoni resident, kes kaitseb USA vabariiklaste pankrotistunud reaganoomikat, olles USA mõjuagent Euroopas ja Eestis. Kindlasti on ta siin võõrliik. Põlisrahvast ja selle huve kaitsvaid parteisid on ta põlanud, samas on töötanud kolhoosiesimeeste ja punadirektorite Koonderakonna valitsuses. Tugev vastumeelsus Venemaa, vene keele ja siinse vene vähemuse suhtes on ebamõistlik ja kahjulik. Naabreid ei saa valida.
Kui Eesti esipoliitik ei näinud Rootsi sotsiaaldemokraatlikul kuningriigil ja meie ebaõigluse vabariigil muud vahet kui toodanguhulk inimese kohta, pidi ta pime olema, ilmselt ideoloogiliste silmaklappide tõttu. Rootsit tunti juba enne Teist maailmasõda maailmas ideaalriigina, samas kui meil on Gini indeksi järgi ebavõrdsus suurem kui USA-s, mis on suurriik.
Euroopas on kujuteldamatu meie reformierakondlik arusaam pensionäridest kui sangpommist riigieelarve küljes ja idee riiklik pension üldse kaotada. Kui me tänu Keskerakonnale oleme veel mingil moel püsinud euroopalikkuse piires, siis A. Ansip on teinud Eestist Pinocheti-aegse Tšiili, kus üksikute luksus vastandub majanduskriisile, vaesusele, töötusele ja näljale.
T. H. Ilves sai presidendiks väga napilt, suuresti tänu vastaskandidaadi mustamisele meedias, mis ulatus jälkusteni ja riivas nii rivaali lapsi kui ka lapselapsi. Valimiste eel näitas ETV filmi "Lõpetamata lause", kus rahvaga koos ja rahva heaks elanud inimese halvustamiseks olid lootusetult segamini aetud eri ajastud ja kontekstid. Arnold Rüütel on džentelmen, kes pole kunagi salateenistustega koos töötanud. Toimunu hävitas eestlaste, keda T. H. Ilves on kunagi nimetanud rämpsrahvaks, niigi nappi autunnet ja võimet kedagi austada.
On aeg pärida T. H. Ilvese sünnijärgse kodakondsuse, esimese abikaasa majaomandi seaduslikkuse, välismaise pangalaenu ja nõunik Toomas Sildami väidetava KGB agendimineviku kohta. T. H. Ilves pidanuks E. Savisaare suhtes väga madalat profiili hoidma. Meie ei ela Ameerikas, kus silmakirjalikult usutakse sealse poliitika eetilisusesse.

Paast ei tähenda ainult liha- ja piimatoodete keeldu, vaid eeskätt heategusid ja meeleparandust.

Eesti Evangeelne Luterilik Kirik

tegi nõukogude ajal võimudega koostööd. EELK ulatuslik esindatus Eesti Kongressil oli lühinägelik, sest neoliberalism kaotas usu, eetika ja seotuse minevikuga peaaegu olematuks. Res Publica valimistsirkusele Kaarli kirikus 2003. a eelnesid Vene aja lõpul massilised skautide, gaidide jt noorte vandetõotused kirikutes, ehkki nad Jumalast ja Eesti Vabariigist midagi ei teadnud. Rahamuredes EELK müüs koguduse staažikamatele liikmetele tasuta jagamiseks saadetud piibleid ja nõustus õnnistama kõikvõimalike organisatsioonide lippe.
Nüüd on majanduskeskne mõtlemine kirikukogudustele liikmemaksu tasujate hulka nõukogude ajaga võrreldes kolm korda vähendanud. Kirikute elu taastati valdavalt tänu välisabile, mis oli suur õnnistus. Miks seda keelata õigeusklikele, keda on Eestis rohkem kui luterlasi? IRL ja tema eelkäijad on avalikult olnud seotud Saksamaa Kristlik-Demokraatliku Liiduga, kes on Ühtse Venemaa koostööpartner. Tartus tehti Jaani kiriku lõplik valmimine ja kellade hankimine Reformierakonna ja A. Ansipi valimispropaganda osaks. 2010. a jõulude ajal luges Tartu Pauluse kirikus evangeeliumi vaimuliku asemel Laine Jänes.
Eesti õigeusklike vahele L. Meri ajal löödud lõhe jäägu siinkohal lahkamata. Peaaegu kõigi ortodokside emakirik on Moskva; Konstantinoopol on n-ö vanaema. Õigeusk mõjutas Eestit tugevalt juba vallutuseelsel perioodil. Kui luterlastele oli esmatähtis siinne rahvas "ebausust" puhastada, siis õigeusklikul Setumaal on säilinud üle tuhande aasta vanuseid tavasid.
Protestantism suhtus loodusesse vaenulikult, õigeusk aga austavalt.
Õigeusu kiriku eesmärk on inimese pühadus. See religioon haarab inimese tervikuna, sh ka läänekirikus tundmata avaruses ja sügavuses. Nende meelest seob inimest Jumalaga liturgia ja see pärineb 4. sajandist. Paast ei tähenda ainult liha- ja piimatoodete keeldu, vaid eeskätt heategusid ja meeleparandust. Kogudused on iseseisvad ning Eesti Vabariigi ajal kuulus kirikuhoone ja selle juurde käiv maa kogudusele.
Läänekristlusel on idakristluselt midagi eeskujuks võtta.

Lootus kustub viimasena

Parempoolsed on hävitanud rahvusterviklikkuse ja teinud eesti rahva püsimajäämine küsitavaks. E. Savisaare ja Keskerakonna tõrjumine ning neist ülesõitmine on meid alati teinud väiksemateks, vastikumateks ja maailmalegi võõramateks. Nüüd tundub, et oleme ohvriks toodud KGB, FSB ja CIA võigastele mängudele. Prantsusmaa poolt Venemaale müüdavate kopterikandjate *Mistral* abil saab Baltikumi ja Gruusia vallutada samaaegselt mõne tunniga. See oleks Venemaa ja vene vähemuse väärkohtlemise hind.
Tahaks väga loota, et üle juhuste, jumalate, seaduste ja saatuse valitseks Õiglus, jumalannadest viimane, kes Maa pealt põgenes. Nii uskusid paljud vanad kreeklased.

Nädala juubilar MAIT MALTIS 60

Algus esilehel

Ma väga hindan neid inimesi, kes kõigi raskuste kiuste ikkagi leiavad võimaluse maarahvale meelelahutust pakkuda. Tühi kott ei seisa ju püsti. Kas me jääme püsima riigina ja rahvana, kui me ei oska väärtustada oma maad, mis meile leiva lauale annab? Naabrimehe viljakotile ei ole üks korralik talumees kunagi lootma jäänud.

Kuuldavasti elate ka ise maal. Miks otsustasite saada päris-maameheks?
Linna-maamehe elu olen elanud juba üle 30 aasta. Meil oli maakodu, kus veetsime vabad hetked. Aga päris maale kolisin 2004. aastal. Sellest ajast oleme oma pere toidu ise kasvatanud ja ka leiva küpsetanud. Mul on heameel, et meie väikesed lapsed saavad süüa toitu, mis on kasvatatud algusest lõpuni meie pere vajadusi silmas pidades.

Kui sageli on juhtunud, et maainimesed on teile kontserdi ajal või pärast seda oma igapäevast elu kurtma või ka rööme jagama tulnud? Mis on siis jututeemaks?
Eesti inimene ei kurda, vaid püüab tulla toime ka kõige keerulisemal ajal. Kuid see ei tähenda, et kõik oleks korras. Minu töö on viinud mind üle Eesti erinevatesse küladesse ja kultuurimajadesse. Pean tõdema, et peame palju panustama, et tuua maale tagasi aktiivne külaelu. Just aktiivne külaelu tähendab rohkem noori ning tegusaid eakaid. Selleks tuleb tagasi tuua kõik eluks vajalik. Kui rahvas soovib mind näha Jõgeva- ja Tartumaa saadikuna Riigikogus, pean enda ülesandeks nende sõnumi viimist parlamenti.

Olete Jõgeva- ja Tartumaa nimekirjas viimasel, üheksandal kohal. Kui suureks hindate oma võimalusi?
Olen maarahva eest seisva nimekirja ankur. Kui rahvas tahab mind tõesti näha enda esindajana, siis annavad nad mulle piisava toetuse, et tuleksin häältearvuga nimekirja etteotsa. Uue tulijana pean õiglaseks alustada nimekirja lõpust, kuid Riigikokku läheb Tartu- ja Jõgevamaa piirkonnast inimene, kellele rahvas annab enim hääli.

Piltidel, mis on illustreerinud uudist teie ühinemisest Keskerakonnaga, olete koos poliitik Ester Tuiksooga, kellega ühes esinesite vägagi edukalt saates "Laulud tähtedega". Kuivõrd võib Tuiksood pidada sümboolses mõttes teie "poliitiliseks emaks"?
Mul on väga hea meel, et oleme Estris leidnud endale väga armsa peresõbra. Tema visadus ja otsustuskindlus on mulle hea eeskuju.

JUUBELILAUL: Tänase juubilari Mait Maltise poliitikasse "maaletooja" oli Ester Tuiksoo - nüüdne Keskerakonna kandidaat Võru-, Valga- ja Põlvamaal. Nende ühised esinemised TV3 saates "Laulud tähtedega" meeldisid rahvale väga. *Foto: MARGIT OSSIPOVA*

Jõgevamaad on kutsutud ka Kalevipoja tegude maaks. Missugust Kalevipoja tegu kõige võimsamaks peate?
Kalevipoeg oli tegus mees ja jõudis palju. Mulle meeldib kõige rohkem see, et peale vendadega liisuheitmist pani värske kuningas hobuse adra ette ja hakkas hoolega maad kündma, sest sellest tegevusest "pidi vili voodamaie, toitu rohkest tõusemaie põlvest põlve paisutavaks surevate sugudelle".

Missuguseks kujuneb kandidaat Maltise valimiskampaania, kas leidub selles ka omajagu laulu ja muusikat?
Laul ja muusika olid, on ning jäävad mu kaaslasteks, ükskõik mida ma ka elus ette ei võtaks.

Legend räägib, et filmimees Kaljo Kiisk olevat Riigikogus ühe hilise istungi ajal veidi tukastanud, siis ärganud ja öelnud: „Poisid, hakkame filmima!" Kas teiega võiks juhtuda, et hakkate Riigikogus ootamatult laulma?
Sellised väikesed vahejuhtumid mõjuvadki lõõgastavalt ja ühendavalt. Väike tukastus võib tabada meist igaüht, aga tänini ma pole veel kohe ärgates laulma hakanud.

Küsinud Jaan Lukas

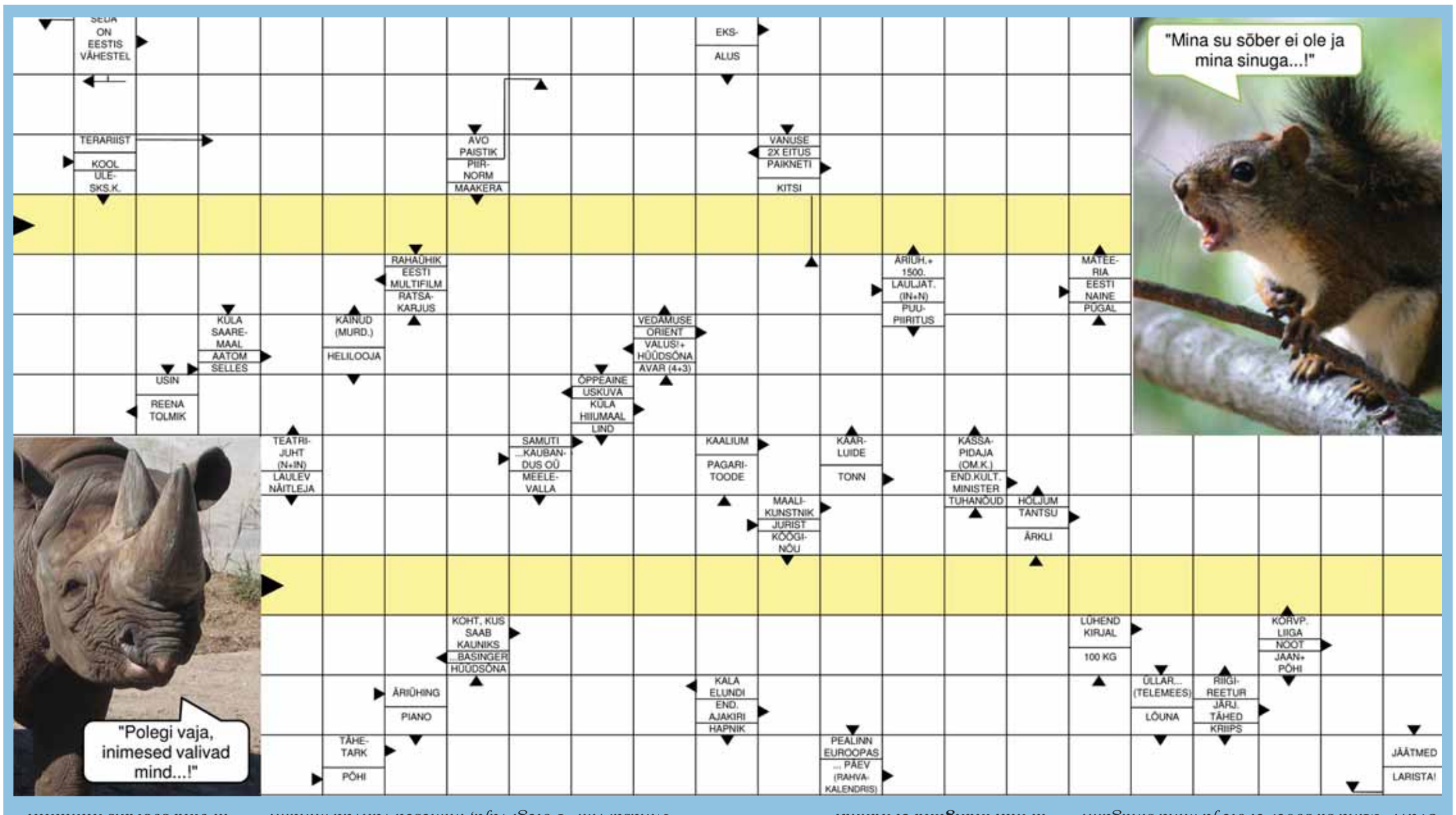

Oravs: „Mina su sõber ei ole ja mina sinuga...!" ***„... küll mängima ei hakka!"*** *Ninasarvik: „Polegi vaja, inimesed valivad mind...!"* ***„... oma sõbraks nõikuniit!"***

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee